Камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

КАСТРЫЧНІК 13 1933 г. ПЯТНІЦА № 226 (4770)

Год выдання XVII

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

СЕННЯ У НУМАРЫ:

АБ ДЭЦЭНТРАЛІЗАВАНЫХ ЗАГАТОЎКАХ НЯ ЗБОЖЖАВЫХ С.-Г. ПРАДУКТАЎ—Пастанова бюро ЦК КП(б)Б.

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ—Неадкладна наверстаць упушчанае. А. ДЖЭЛЮК. — Да канца разбіць рэшткі нацдзмаўшчыны на мовазнаўчым фронце. П. ШЧАДЗІСТАЎ—Унутрызаводскае планаванне—вузлавое звяно

Рэзалюцыя менскага партыйна-комсамольскага актыва па дакладу сакратара ЦК КП(б)Б тав. ЖЭБРОЎСКАГА АБ ПАРТКІРАЎНІЦТВЕ І РАБОЦЕ КОМСАМОЛА.

ЗА МЯЖОЙ:

ПРАЦЭС АБ ПАДПАЛЕ РЭЙХСТАГА—Правакацыйнае выдаленне Дзімітрава з зала суда—фальсіфікацыя паказанняў.

Візіт Тытулеску паўпрэзду СССР у Варшаве.

ПАКОНЧЫМ З ГАНЕБНЫМ АДСТАВАННЕМ на асенніх работах і пастаўках с.-г. прадуктаў

НЕАДКЛАДНА НАВЯРСТАЦЬ УПУШЧАНАЕ

Артыкул ЦО нашай партыі **«ПРАВДА»** — «Политическая слепота» і ўхваленая з гэтага поводу пастанова ЦК КП(б)Б павінны прыкаваць самую пільную ўвагу ўсіх партарганізацый БССР. «Правда» з большэвіцкай праматой выкрывае прычыны адставання нашай рэспублікі па асенніх с.-г. работах.

ЗАДАЧА ЗАКЛЮЧАЕЦЦА Ў ТЫМ, КАБ, УЛІЧЫЎШЫ ГЭТЫЯ ЎКАЗАННІ, НА СПРАВЕ І НЕАДКЛАДНА ДАБІЦЦА КАРЭННАГА І РАШАЮЧАГА ПЕРАЛОМА.

Нольга цярпець далей ні мінуты таго становішча, якое стварылася ў нас па адкапанёных участках асенніх с.-г. работ.

Даўно мінулі тэрміны сяўбы азімых. А план не выкананы і па сённяшні дзень. Па рэспубліцы да 5-га кастрычніка было засеяна ўсяго толькі 92,3 проц. азімага кліна. Яшчэ горш, яшчэ трывожней з разгортваннем зяблёва. Ход зяблёва красамоўна сведчыць аб тым, што урокі мінулага года не ўлічаны і цяпер.

Сваячасовае і добрае зяблёва — жыццёва неабходная ўмова для паспяховага правядзення веснавой сяўбы. З гэтай элементарнай ісцінай у нас, у цэлым радзе раёнаў, згадзіліся толькі на словах, толькі ў рэзалюцыях і пастановах.

Укажам, напрыклад, на **ЧЫРВОНАВОЛЛЕ, УВАРАВІЧЫ, БЕШАНКОВІЧЫ І АСВЕЮ.** Тут і ў райкомах, і ў райвыканкомах ёсць колькі хочаце самых шырокіх, самых пматабліваючых пастаноў аб неабходнасці хутка і добра правесці зяблёва.

Але як-жа кіраўнікі ўказаных раёнаў выпадмацоўваюць свае дэкларацыі, свае абяцанні гектарамі сваячасовага і бездакорнага зяблёва, як яны рэалізуюць гэтае-ж уласныя пастановы?

У адказ падамо такі факт — ні адзін з пералічаных раёнаў не выканаў і 10 процантаў свайго плана на зяблёву. Абсолютная асілуйшчына! Шкодная пустабрэхства!

І гэта адносіцца не толькі да названых раёнаў. Стаўка на самацёк і дэмабілізацыйныя настроі, якія моцна пашыраны ў цэлым радзе нашых раённых арганізацый, прывялі да ганебнейшага адставання рэспублікі на фронце зяблёва.

Да 5-га кастрычніка па рэспубліцы план зяблёва выкананы толькі на 19,8 проц. Папярэдняя ліквідацыя дала зусім мізэрны, зусім нязначны прырост — усяго 3,2 проц.

І справа не толькі ў такіх зусім неадпаведных тэмпах восенняй сяўбы і зяблёва. **ФАКТЫ З МЕСЦ СІГНАЛІЗУЮЦЬ АБ АГІДНЕЙШЫМ ІГНАРАВАННІ ЯКАСЦІ СЯЎБЫ І ЗЯБЛІВА, АБ АГІДНЕЙШЫМ ПАРУШЭННІ ЭЛЕМЕНТАРНЕЙШЫХ АГРАТЭХНІЧНЫХ ПРАВІЛ.**

Зноў выяўляецца тэндэнцыя апартуністычнай супакоенасці дробна-буржуазнай бестурботнасці. Возьміце **КЛІМАВІЧЫ,** аб якіх мы змяшчалі цэлы шэраг матэрыялаў.

На якую пазіцыю становіцца клімавіцкае кіраўніцтва? Што робіць яно, каб ажыццявіць і хутка ліквідаваць ганебнейшае адставанне раёна па ўсіх галіновых работах?

Раён зацягвае сяўбу. План не выкананы яшчэ і цяпер. У цэлым радзе сельсаветаў зрубежным чынам парушаюцца правілы, ігнаруецца якасць сяўбы. Сеюць у аднавор, сеюць засмечаным насеннем, палі не барануюцца.

Ну, а раённае кіраўніцтва? Хіба яно не бачыць, што сяўба ў аднавор ёсць справа кулацкіх рук, што, правяраючы веснавую сяўбу, кулацкае ахвосце імкнецца ўдарыць па калгасных ураджаях, на ўсіх саміх калгаснікаў?

Можа і бачыць, толькі не робіць на справе нізкіх захадаў, а спакойна і безудзельна, як той канцылярскі чынуша, штампуе факты.

Пустуюць у раёне яшчэ тысячы га азімага кліна, злачынна зацягваецца сяўба яшчэйцы, а раённыя кіраўнікі — і сакратар райкома, і старшыня РВК — хоць-бы што. Людзі загалёўваны, што план так ці інакш «выкананы не будзе». І, нарэшце, як заяўляюць у раёне, «справа стаіць не так ужо дрэнна».

У раёне дапускаюцца сустрэчныя планы. Груба, бясчынна парушаецца новы закон аб цвёрдых збожжапастаўках, а ў раённых арганізацыях — поўны спакой, найшкоднейшая бестурботнасць. «Нічога ненармальнага» ў фактах давядзення сустрэчных планаў тут так і не ўбачылі.

Як назваць падобныя настроі? Ці толькі адной бестурботнасцю? Не. Так лічыць могуць людзі з прытушанай пільнасцю, людзі, якія хварэюць на клапаную слепату.

Або возьміце **ТУРАЎ.** Замест мабілізацыі мас на правядзенне сяўбы тут узнімаюць крык — дажджы. Спалохаліся першай-жа хмары, апусцілі рукі і апакаліся ў габінетах. Але вось цэлых два тыдні ў раёне стаяла добрае надвор'е. А ў раённым кіраўніцтве — тая-ж дэмабілізаванасць, усё той-жа «ад пачышак».

Адтарадзіўшыся ад жыцця, ад калгасаў заслонай «аб'ектыўных» прычын, людзі пляшуць, праваноўваюць новыя манеўры кулацкага ахвосця, не бачаць, як недабіты вораг арганізуе сабатаж.

Чым, як не прытупленнем класавай пільнасці раённага кіраўніцтва можна вытлумачыць той факт, што ў Тураве, у цэлым радзе калгасаў уведзена яўна кулацкая рэгламентацыя рабочага дня.

У калгасах «Чырвоны баец», «Прагрэс», «На варце» і радзе іншых с.-г. зрцеляй выходзяць на работу ў 11 гадзін раніцы. Крыку папрацуюць і — чатырохтаўтайны перапынак, а потым па хатах. Не ў дажджах, а вось у гэтым, вось у такой кулацкай рэгламентацыі рабочага дня — адна з прычын ганебнейшага адставання Турава.

У тым-жа Тураўскім раёне мы наглядаем факты недапушчальнага парушэння аграправіл, якое часта мяжуецца з простым шкодніцтвам. У Рыгаўскім калгасе, напрыклад, высіваюць на адзін га толькі адзін цэнтнер. У калгасе «Перамога» сеюць напалову засмечаным насеннем. У Бярэжыцкім калгасе ўжо пяты год сеюць жыта па жыту і нават га нязгноенай мгебе.

Факты можна памножыць. Але і паданых даводзі, каб з поўным правам заявіць, што ў Тураўскім раёне пра якасць забылі, адкінулі яе ў бок.

Каму гэта на руку, як не кулаку.

СУР'ЁЗНЕЙШУЮ ЎВАГУ ПАВІННЫ ПРЫКАВАЦЬ І ФАКТЫ АШУКАНСТВА, ФАКТЫ ФАЛЬШЫВЫХ ВЕСТАК АБ ХОДЗЕ АЗІМАЙ СЯЎБЫ.

Зноў і зноў паступаюць сігналы аб тым, што ў радзе раёнаў з мэтай утаіць фактычны недасеў майструюцца дутыя даныя, апуканчыя рапарты, пабудаваныя на лічбах, высмактаных з пальца.

Нядаўна мы пісалі аб Парычах, дзе райземаддзел, ахоплены буйным жаданнем «хутчэй адрапартаваць», штампаваў заведама ілжывыя, заведама фальшывыя лічбы. Цяпер прыходзіцца гаварыць аб новых фактах. У парыцкіх героеў рапартаманіі знаходзяцца паслядоўцы і канкурэнта — у Клімавіцкім раёне. Праўленні многіх калгасаў у гэтым раёне, выканаўшы план сяўбы толькі на якіх-небудзь 50-60 проц., шлюць пераможныя рапарты і зводкі аб поўным завяршэнні сяўбы. А райземаддзел верыць. Слепа верыць апуканцам, слепа штампуе іх творчасць — ілжывыя рапарты, не правяраючы фактычна засеянай плошчы.

Было-б недарэчна думаць, што ва ўсіх падобных выпадках мы маем справу толькі з адным жадальным адрапартаваць авансам, спадзяючыся потым скончыць сяўбу. Трэба быць палітычна сляпым, каб не бачыць, што да апуканчых зводак прыкладвае сваю руку і вораг, а людзі, якія ці то па свайму цлуству, ці то па іншых прычынах, штампуюць гэтыя зводкі, льюць ваду на кулацкі млын.

Жалезны бязлітасны аднор малейшаму праяўленню апуканства, мелейшаму праяўленню рапартаманіі!

ЦО нашай партыі «Правда», указваючы на карэнні адставання нашай рэспублікі па азімай сяўбе, **ЗУСІМ ПРАВІЛЬНА АДЗНАЧАЕ, ШТО ПАРТАРГАНІЗАЦЫІ БЕЛАРУСІ НЕ ДАЛІ СВАЯ ЧАСОВАГА І НАЛЕЖНАГА АДПОРА КУЛАЦКІМ СПРОБАМ РАЗБАЗАРЫЦЬ КАЛГАСНУЮ ЗЯМЛЮ.**

Хіба не аб гэтым сведчыць празмерны рост прысядзібных участкаў за кошт калгасных масіваў.

І хіба не аб палітычнай слепаце сведчыць тая злачынлівая цярпімасць, злачынлівая бестурботнасць, якія дапускаюцца і ў апараце Наркамзема, і ў раёнах пры ўвядзенні севазваротаў.

Вораг добра разумее, што калгасная гаспадарка не можа развівацца без устойлівага зямлякарыстання, без правільных севазваротаў.

І адсюль яго тактыка — разбазарыць калгасную зямлю, парушыць або ўвесці заведама неправільныя севазвароты, каб сарваць сяўбу, сарваць зяблёва, разваліць калгасную вытворчасць.

У Тураўскім, Мсціслаўскім, Сіроцінскім і цэлым радзе іншых раёнаў нашай рэспублікі рукамі прыпчэпаўцаў, засмецілушых земельныя органы, уводзіліся севазвароты, складзеныя шкодніцкі, накіраваныя на падрыў калгаснай вытворчасці. У выніку такіх «севазваротаў» калгасы вымушаны сеяць жыта па жыту, па авсу, што з'яўляецца простым ударам па ўраджайнасці.

З такім становішчам трэба рашуча і неадкладна пакончыць. Наркамзем БССР абавязан, нарэшце, аказаць практычную дапамогу калгасам і забяспечыць поўнае і правільнае ўвядзенне севазваротаў.

Буйнейшыя памылкі, дапушчаныя ў гэтай справе, павінны быць, нарэшце, і да канца выпраўлены.

ТРЭБА ТАКСАМА ПАКЛАСЦІ КАНЕЦ ПРАЗМЕРНАМУ РАЗБУХАННЮ ПРЫСЯДЗІБНЫХ УЧАСТКАЎ. Знішчальны агонь на кулацкіх тэндэнцыях штучна раздуць сядзібы за кошт калгаснай зямлі! **ПРЫСЯДЗІБНЫ УЧАСТАК НЕ ПАВІНЕН ПЕРАВЫШАЦЬ 0,5 ГА.** Як паказваюць выступленне «Правды» і пастанова ЦК КП(б)Б гэта дыяктыва ЦК і СНК груба парушана ў цэлым радзе раёнаў. Сядзібы незаконна пашыраюцца да аднаго і нават больш гектараў. З дапаможнай яны становяцца асноўнай гаспадаркай у калгасе. А гэта проста б'е па калгаснай вытворчасці, распальвае індывідуалістычныя настроі, зрывае ўборку, сяўбу, зяблёва на калгасных масівах.

Не на калгасным полі, а на сваёй сядзібе імкнецца перш за ўсё працаваць такі калгаснік, маючы адзін-два гектары індывідуальных пасеваў розных збожжавых культур.

Трэба быць палітычна зусім слепым, каб не бачыць, што такое становішча (а яно характэрна не толькі для Дзяржынскага і Камарынскага раёнаў) вядзе да падрыва калгаснай вытворчасці.

Трэба быць палітычна зусім слепым, каб не бачыць, што незаконнае пашырэнне сядзіб за кошт калгаснай зямлі з'яўляецца новым манеўрам ворага, накіраваным на аднаўленне прыпчэпаўскіх хутароў.

ВЫПРАВІЦЬ ПАМЫЛКІ, СПЫНІЦЬ РАЗБАЗАРВАННЕ КАЛГАСНАЙ ЗЯМЛІ, СПЫНІЦЬ І НЕАДКЛАДНА НЕЗАКОННАЕ ПАШЫРЭННЕ ПРЫСЯДЗІБНЫХ УЧАСТКАЎ — ВОСЬ У ЧЫМ ЗАДАЧА.

Перадавыя рэспублікі і краі СССР шырока практыкуюць прыёмку засеяных палёў. Гэты каштоўны вопыт трэба цалкам перанесці ў нашу рэспубліку. Гэтым самым будзе забяспечан сапраўдны кантроль над якасцю кожнага засеянага гектара, над выкананнем плана і па сяўбе і па зяблёву.

Ламаючы кулацкі сабатаж, кінем усе нашы сілы на неадкладнае завяршэнне сяўбы, на зяблёва, на 100 проц. здачу збожжа, забяспечыўшы найлепшую якасць гэтых работ.

Толькі пры гэтай умове пярэшыства ў спаборніцтве з Заходняй вобласцю будзе за намі.

ЗБОЖЖАПАСТАЎКІ

ПЕРАЛОМА ПА-РАНЕЙШАМУ НЯМА. ЗЛАМАЦЬ САБАТАЖ ЗБОЖЖАЗДАЧЫ

ДА САННАЙ ДАРОГІ...

Менш за ўсё ў Клімавічах думаюць цяпер аб збожжапастаўках. Прывыклі і ў райкоме, і ў РВК да сістэматычнага парушэння тэрмінаў, устаноўленых партыяй і ўрадам. Людзі спакойна разважаюць—15-е яшчэ не мінула, можна не спяшацца.

Сакратар райкома тав. **АЛАЙ** задае тон:

— Што зараз гаварыць, паглядзім што 15-е скажа...

Такой-жа, прыкладна, думкі і старшыня РВК т. **БУЯКОЎ.**

Між тым «15-е» не абяцае нічога добрага. Наадварот, просты разлік: да 5 кастрычніка гадавы план быў выкананы на 62,1 проц. Калі судзіць па тэмпах другой паловы верасня і першай пяцідзённкі кастрычніка, прырост кожны дзень складае не больш 0,8—0,9 проц. гадавога плана.

Ці трэба даказваць, што сядзець склаўшы рукі і чакаць «што пакажа 15-е»—больш чым злачынна.

Дэмабілізацыйныя настроі даюць рэзка сябе адчуваць. Так, буйнейшы ў раёне калгас **«КОМІНТЭРН»,** Лазовіцкага сельсавета, да 5-га кастрычніка не выканаў нават і паловы свайго аба вязацельства. Замест 859 цнт., калгас да 5 кастрычніка здаў толькі 427 цэнт нераў.

Другі буйны калгас **«СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ»,** Звенчацкага сельсавета, выканаў план усяго на 27,7 проц. Калгас **«УДАРНІК 1-га МАЯ»** (Склімінскі сельсавет) выканаў заданне на 27,2 проц., калгас «Парыжская комуна» (Красавіцкі сельсавет)—34,2 проц., «Пяцігодка» (Дубровіцкі сельсавет)—35,6 проц. і г. д., і г. д.

Адным словам, у Клімавічах адклад ваюць завяршэнне збожжапаставак да... саннай дарогі.

У той-жа час у раёне мае месца захаванае **ДАВЯДЗЕННЕ СУСТРЭЧНЫХ ПЛАНАЎ,** аб чым «Звязда» часткова ўжо сігналізавала. Гэта робіцца пад выглядам добраахвотнай здачы збожжа звыш устаноўленых законам норм. Так, калгас «Чырвоны сцяг», Звенчацкага сельсавета, адаў **114,2** проц. плана, калгас «Звязда»—**105** проц. і г. д.

Замест таго каб не прымаць ад калгасаў збожжа звыш устаноўленых норм і правесці растлумачальную работу, загатоўчыя арганізацыі—**РАЙУПАЎКАМЗАГ і ЗАГАТЗБОЖЖА**—з задаволеннем прымаюць лішкі збожжа, і спакойна заносяць іх у аперацыйныя зводкі. Гэтым самым сярэдні процант выканання плана збожжапаставак па калгасным сектары павялічваецца. Іншымі словамі, адставанне адных калгаса саў галавацяны пакрываюць перавыкананнем планаў другімі перадавымі калгасамі.

Гэта трубае парушэнне закона ўрада аб збожжапастаўках праходзіць з ведама і благаславення кіруючых раённых арганізацый—РК і РВК.

Сакратар райкома т. Алай і старшыня РВК т. Буякоў лічаць гэта «зусім нармальным з'явішчам», бо, бачыце, «што зробіш з калгасамі, калі яны здаюць больш чым трэба» (!?)

Раённая газета **«КОМУНА»** замест таго, каб рашуча змагацца з сустрэчнымі планамі—сама папулярызуе іх. Газета слепа штампуе зводкі райупаўкамзага і Загатзбожжа, змяшчае іх на сваіх старонках, робячы выгляд, што не заўважвае перавыканання заданняў радам калгасаў.

Так, 3-та кастрычніка ў «Комуне» змешчана зводка аб ходзе збожжапаставак на 1 кастрычніка, дзе чорным па беламу паказана, што калгасы Дамамерыцкага сельсавета выканалі заданне на 101,9 проц. Змяшчаючы гэту зводку рэдакцыя не знайшла патрэбным выступіць з поводу сустрэчных планаў і моцна ўдарыць па канкрэтных носьбітах зла.

Наогул, «Комуна» не вядзе абстрай, большэвіцкай барацьбы за збожжапастаўкі, як гэта патрабуецца ад газеты. Яна займаецца больш фіксаваннем фактаў, штампаваннем зводак і гістэрычнымі выкрыкамі, чым дзеллавітай, арганізаванай і сістэматычнай барацьбой за датэрміновае выкананне плана.

У ходзе збожжапаставак па раёну асабліва моцна адчуваецца злачыннае ігнараванне аднаасобнага сектара. Раённыя арганізацыі разважаюць: У нас, бачыце, яго ўдзельная вага невялікая.

І ў рэзультаце...

Аднаасобны сектар павінен здаць 1.570 цэнтн. збожжа. На 10 кастрычніка здана толькі 31,3 проц. У радзе сельсаветаў процант яшчэ больш нізкі.

Што датычыць кулацка-заможных гаспадарак, дык іх наогул не турбуюць. Ніхто не цікавіцца як выконваюць кулакі цвёрдыя заданні на здачы збожжа. У раённай зводцы адпаведная графа нават не запаўняецца.

* * *

Клімавіцкі раён спаборнічае з Раслаўскім раёнам Заходняй вобласці. Але як паступілі ў Клімавічах? Заключылі дагавор і... на адпачынак.

І толькі час ад часу раённая газета «Комуна» ўспамінае раптам аб спаборніцтве з Раслаўскім раёнам і змяшчае параўнальную зводку аб ходзе сельска-гаспадарчых кампаній. А сводка гэта гаворыць далёка не на карысць Клімавіцкага раёна...

С. ГАЛКІН.

КЛІМАВІЧЫ, 10 кастрычніка

ХОД ЗБОЖЖАПАСТАВАК ПА БССР

НА 10 КАСТРЫЧНІКА Г. Г. (У ТОНАХ)

План	Выканана	Проц. вык. гадав. плана	Рост за пяцідзеўку
232.877	153.675	66,0	4,7

ВЫКАНАННЕ ПЛАНА ПА СЕКТАРАХ

Па сектарах	Паступіла ад. пачатка кампаніі	Проц. выканання гадав. плана
Калгасы, абслугоўваемыя МТС	18.973	65,2
Калгасы, не абсл. МТС . .	52.920	83,3
Аднаасобнікі	65.474	64,7
Кулакі	1.006	22,9

Па саўгасах і каапгасах план збожжаздачы выканан на **58,6** проц. Натураплата МТС выканана на **39** проц. Зварот насеннай пазыкі на **46,7** проц. гадавога плана.

ЧОРНАЯ ДОШКА

ЛЕЗНЕНСКІ	35,1	СУРАЖСКІ	44,3
СІРОЦІНСКІ	37,5	МСЦІСЛАУСКІ	45,1
ГАРАДОЦКІ	38,9	ГОРАЦКІ	45,7
ДУБРОВЕНСКІ	39,2	АСВЕЙСКІ	46,8
УШАЦКІ	41,2	ДЗЯРЖЫНСКІ	46,9
ЗАСЛАУСКІ	43,3	РАСОНСКІ	47,6

ЗЯБЛІВА

ПІЛЬНА САЧЫЦЬ ЗА ЯКАСЦЮ ВОРЫВА

ЖАЛЕЗНЫ АДПОР КУЛАЦКІМ СПРОБАМ ЗАЦЯГНУЦЬ ЗЯБЛІВА!

ЗАГАДЧЫК ВАРОЖЫЦЬ...

СЛУЦАК. (Ад нашага спецыяльнага карэспандэнта).

Ні ў адным калгасе чацвертага ўчастка раённай МТС яшчэ фактычна не ўзяліся за зяблёва. Загадчык участка тав. Жыгмунтовіч яшчэ нават дакладна не ведае плана зяблёва на яго ўчастку. Жыгмунтовіч варожыць:

— Здаецца, тысяча гектараў, а мо' і больш.

А тым часам да калгасаў яшчэ і цяпер не даведзены заданні па зяблёву.

— Зяблёва?—здзівіўся брыгадзір першай брыгады Нова-біліцкага калгаса т. Праневіч, калі яго спыталі, колькі ў яго брыгадзе зазяблена плошчы.

І ў тую-ж секунду брыгадзір дадаў:

— Мы зараз капаем бульбу. А калі ёсць магчымасць, то патроху і зяблім.

За гэты час Праневіч «знайшоў магчымым» зазяблець толькі 2,5 га з агульнай колькасці ў 40 гектараў.

З-за дрэннага надвор'я некалькі дзён не ўбіралі бульбы. У гэтыя дні на высокіх мясцах можна і трэба было разгортваць зяблёва. Але ў гэтыя дні брыгада Праневіча гуляла.

— Да 1-га лістапада ўзаром, — кажа старшыня калгаса Новік, — яшчэ часу хопіць.

Яшчэ горш у калгасе «Новыя млынкі». Тут дагэтуль на зяблёве працаваў адзін трактар, дый то ўсяго адзін дзень. У калгасе 55 коняй. Але на зяблёве ні адна пара коняй не працуе. Палова коняй гуляе. Ёсць і людзі вольныя, але на зяблёва ніхто не зварачае ніякай увагі. Забытая, закінутая справа.

У выніку ігнаравання і пагарды да зяблёва калгас сёлета атрымаў нізкі ўраджай. У той час, калі суседнія калгасы снялі па 12-15 цэнтн. збожжа з гектара, у калгасе «Новыя млынкі»—толькі 8-9 цэтнераў. Але гэта нічому не павучыла кіраўнікоў калгаса.

Возьмем адзін з перадавых калгасаў раёна—«Перамога», Кастрычніцкага сельсавета. Тут завяршаюць уборку бульбы і збожжапастаўкі, а на зяблёва махнулі рукой. Са 100 гектараў узаралі толькі 15.

Асобна трэба напомніць аб якасці работы. З самага пачатку, аручы першыя гектары, калгасы дапускаюць небяспечную памылку. У Нова-біліцкім калгасе і ў калгасе «Перамога» аруць не на поўную глыбіню, а толькі на 1,5 вяршка. Нават трактарнае ворыва ў калгасе «Новыя млынкі» не перавышае 2-х вяршкоў глыбіні. Нямала дапускаецца і агрэхаў.

П. АРЦЕЛЬНЫ.

ЗЯМЛЯ ЛЕДЗЬ КРАНАЕЦЦА ПЛУГАМ

— Чаму-ж вы не качалі зяблёва? — пытаемся ў т. Макарэнкі—старшыні калгаса «Рассвет», Бяседавіцкага сельсавета.

— Пасля пакрава пачнем зяблець. Раней ніяк нельга.

— А вы калі зяблёва пачнеце?— гаворым да т. Кобзара — старшыні калгаса «Іскра», Бялыніцкага сельсавета.

— Усё па парадку рабіць трэба. Перш трэба спяшацца з сяўбой. Радковая сявярка да пашых умоў не падыходзіць (?). Забараніў я сеяць ёю. Так што спыніў я бульбаздачу і ўсіх людзей на сяўбу перакідаю. Відаць, да пакрова ўправімся з сяўбою. Тады і на зяблёва перакінемся.

Гэтыя гутаркі, якія адбыліся ў калідоры касцюковіцкага райземаддзела, вельмі характэрны да адносін да зяблёва і сяўбы ў большасці сельсветаў раёна.

Гаўрылінскі, Канцкі, Смольнікаўскі, Расцінскі і Баранкоўскі сельсоветы раёна выканалі план зяблёва ад 0,5 да 9,6 проц. У радзе калгасаў раёна не толькі ігнаруецца зяблёва, але месцамі проста па-шкодніцку аруць. Толькі ледзь крапаюць плугам зямлю.

У калгасах «1 май», імя Калініна, імя Сталіна, «Прагрэс», «Шлях да соцыялізма» і ў комуне «Пролетарская», пры наяўнасці вольнай рабсілы, чамусці на зяблёва паставілі падросткаў, пасля работы якіх на палях застаюцца суцэльныя агрэхі.

Не зварачаюць у гэтых калгасах ніякай увагі і на якасны падбор плугоў для зяблёва. Таму на ворыве няма правільнай пракладкі земляных скіб, так што пасля ворыва ўсякае зелле не знішчаецца.

Шкодніцкае ігнараванне агратэхнічных правіл мае месца не толькі на зяблёве. Самым злачынным чынам ігнаруецца агратэхніка на сяўбе.

У калгасе «Праўда», В. Ліпаўскага сельсавета, пад азімае жыта не было вывезена ні аднаго воза гною. Старшыня калгаса імя Сталіна Ермакоў прымушае калгаснікаў сеяць засмечаным насеннем. У калгасе «Раённая зорка» сеюць у аднавор.

І ніхто ў раёне на гэта не зварачае ніякай увагі.

П. РАХ.

ФОТА **ХРАМЦОВА** (САЮЗФОТА).

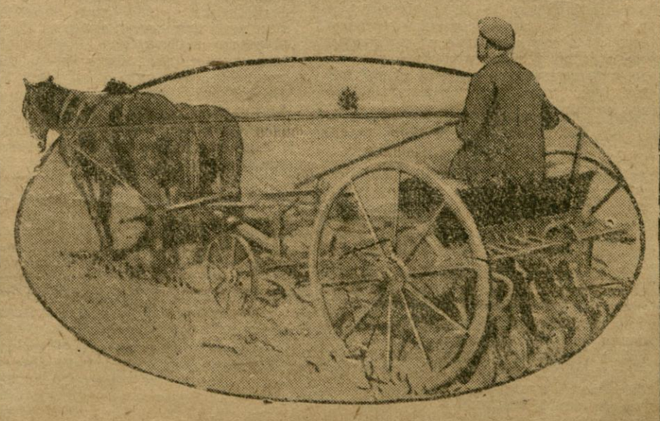

КАЛГАС **«ЧЫРВОНЫ БАЕЦ»,** ЖЛОБІНСКАГА РАЁНА Ў ГЭТЫМ ГОДЗЕ ЎПЕРШЫНЮ ЗАСЯВАЎ АЗІМУЮ ПШАНІЦУ. ЯЕ ЗАСЕЯНА Ў КАЛГАСЕ 12 ГА.

НА ЗДЫМКУ—СЯЎБА АЗІМАЙ ПШАНІЦЫ ДЗІСКАВАЙ СЯВЯРКАЙ Ў КАЛГАСЕ «ЧЫРВОНЫ БАЕЦ».

УСЕБЕЛАРУСКАЯ ІЛЬНАЭСТАФЕТА

АПОШНІМ ПЫТАННЕМ...

РЭЧЫЦА. (Наш карэспандэнт).

Рэчыцкі раён—адзін з самых адстаючых па здачы ільнасемя і ільнавалакна. Да 5-га кастрычніка месячны план у 1.300 цэнтнераў семя выкананы толькі на 11.2 проц. На пункты за першую пяцідзённку не паступіла дарні аднаго кілатрама.

І ў раёне—поўны спакой. Загатоўныя арганізацыі ніколькі не турбуюцца, што ў раёне такое ганебнейшае становішча з ільназагатоўкамі.

Так, загадчык раённай канторы Загатільна **БЕРКЕШ** самазадаволена супакойвае:

— Не хвалюйцеся, ільнавалакно яшчэ не гатова, калі апрацуюць, дык куды-ж яно дзенецца.

Беркеш фактычна нічога не робіць, каб хутчэй здаць ільнасемя і ільнавалакно.

Такія-ж настроі і ў райкоме. Аб гэтым красамоўна сведчаць адносіны РК і яго работнікаў да ўсебеларускай ільнаэстафеты.

...Дзе пасяджэнне бюро райкома. На парадку дня 11 пытанняў, а апошняе дванаццатае—аб уключэнні ў сесарскую ільнаэстафету.

Прымаецца цэлая серыя рэзалюцый. Апошнім робіць даклад па ільнаэстафеце Беркеш. Ён, спяшаючыся—толькі-б з рук збыць,—дакладвае:

— Па ільназагатоўках у нас, можна сказаць, прарыў.

Такое-ж становішча і ў Капанскім, Баршчоўскім, Азершчанскім і Дзюрдзеўскім сельсоветах.

А пра здачу ільнавалакна Беркеш [illegible] не ўсклікнуў.

Тут яго перапыняе сакратар райкома тав. **РЫЖЫКАЎ:**

— Як відаць, па ільнаэстафеце ні чога не рабілася. Прапаную гэта пытанне перанесці на паступнае бюро райкома.

На гэтым-бы і скончылася. Пытанне аб уключэнні ў сталінскую эстафету пераносілася з аднаго пасяджэння бюро на другое, а справы так і не было відаць.

І толькі пад канец пасяджэння бюро, пад націскам некаторых членаў райкома, тав. Рыжыкаў усё-ж пехаця згаджаецца выбраць камісію па ўключэнні ў ільнаэстафету.

Гэты факт гаворыць аб многім. У раёне, пачынаючы з РК КП(б)Б, ніхто як належыць не займаўся ходам арганізацыі здачы ільнапрадуктаў. І не дзіва, што паўнейшы самацёк у здачы назіраецца амаль ва ўсіх сельсоветах. У Дзюрдзеўскім сельсавеце, па словах старшыні Скаромнага, лён «не так хутка будзе здавацца, бо яго нядаўна паслалі». Лён з 20 гектараў ў калгасе «Совецкая Беларусь» яшчэ не абмалочан.

ДАШКЕВІЧ.

НА СПРАВЕ ЎКЛЮЧЫЛІСЯ У ЭСТАФЕТУ

УШАЧЫ.

Перадавыя калгасы раёна «Пролетарская перамога», імя Калініна і імя Сталіна ўключыліся ва ўсебеларускую сталінскую ільнаэстафету. Яны на справе змагаюцца за лён не ніжэй 10-га нумара, за права ўдзела ва ўсебеларускім злёце перадавікоў ільнаводства.

Групы ўдарніц калгаса «Пролетарская перамога» на чале з Пячурай Мар'яй і Гараслаўскай Еўдакеяй увесь час спаборнічаюць на лепшую апрацоўку ільну.

26-га верасня ў калгасе была закончана абчоска галовак астатняга ільну і разасланы на сцелішчах лён з 25 га. 12 з пал. га раней пасланай трасты зараз паднята і падрыхтоўваецца для здачы на ільназавод. План па загатоўках ільнасемя выканан на 70 проц. Для апрацоўкі ільнатрасты падрыхтавана 6 мяльнасушыльных пунктаў, якія цалкам забяспечаны мяляжамі і тропламі.

У калгасе імя Сталіна пад кіраўніцтвам старшыні т. Семашкі лён быў пасеян на лепшай зямлі на 20 дзён раней тэрміна, сваячасова 2-3 разы праполат, і ў жоўтай спеласці выцераблен.

Зараз увесь лён паднят са сцелішчаў. Падрыхтавана 5 сушыльна-мяльных пунктаў.

1-га кастрычніка ў раёне адбыўся раённы злёт ударнікаў ільнаводчых калгасаў. Перадавы калгас «Трактарыст» у адпаку злёта здаў 56 кіло добраякаснага ільнавалакна № 12. Ільнавод калгаса тав. Трахотка абавязаўся ўвесь план па ільнавалакну выканаць толькі 12 нумарам.

Аб дэцэнтралізаваных загатоўках нязбожжавых сельска-гаспадарчых прадуктаў

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б і СНК БССР

Дэцэнтралізаваныя загатоўкі нязбожжавых с.-г. прадуктаў па БССР, план якіх на 1933 г. вызначан у размеры 87 млн. руб. маюць надзвычай важнае значэнне як у справе рабочага снабжэння Ленінграда, так і ў справе снабжэння пролетарскіх гарадоў і ўздыма сельскай гаспадаркі БССР.

Аднак, рэспубліканскія арганізацыі і асабліва раённыя органы (РК, РКК КП(б)Б і РВК) пытаннямі дэцэнтралізаванай сямаль не займаюцца і не аддаюць належнай ім увагі правільнай арганізацыі іх. Гэта, у прыватнасці, прывяло да грубейшых скажэнняў палітыкі партыі ў пытаннях цэн і дэцэнтралізаваных, што зусім правільна адзначана газетай «Правда» ад 17 верасня г. г. у заметцы «Аб канвенцыёра, якіх няма».

Наперакор пастановам партыі і ўрада аб абмежаванні допуска да дэцэнтралізаваных загатовак у кожным раёне 2-3 загатоўшчыкаў і ў абход пастановы ўрада аб парадку допуска да дэцэнтралізаваных загатовак толькі па рашэннях Рэспубліканскага канвенцыёра, у некаторых раёнах (Ст. Дарогі, Капыль, Буда-Кашалёва, Талачын, Крычаў, Чырвонаармейск і інш.) райкомы і райвыканкомы допускаюць да загатовак, без узгаднення з Рэспубліканскім канвенцыёра, новыя, пераважна мясцовыя дробныя арганізацыі, якія свайму выступленнямі дэзарганізуюць рынак дэцэнтралізаваных загатовак.

З боку розду загатоўчых арганізацый (менскі ЦРК, завод імя Варашылава ў Менску, ЗРК менскай друкарні імя Сталіна, У ЗРК фабрыкі «Скараход»—Ленінград, ЗРК завода імя Марці, Ленхарчтрэст і інш.) дапушчаны грубейшыя скажэнні совецкай палітыкі цэн, якія выявіліся ў загатоўцы нязбожжавых с.-г. прадуктаў па павышаных цэнах, а таксама ў загатоўках нязбожжавых с.-г. прадуктаў у забаронены час у неадведзеных ім раёнах.

Бязадказнасць збытавай канвенцыі НКСнаба дае магчымасць арганізацыям, загатаўляючым прадукты па павышаных цэнах, рэалізаваць іх з сваволі, мінуючы канвенцыі і парушаючы гэтым самым свае выдаткі за кошт спажыўца.

Дапушчаныя да загатовак арганізацыі не забяспечваюць ахопа таварнай прадукцыі ў адведзеных ім раёнах і зменшае поўнай арганізацыі дэцэнтралізаваных і ахопа ў адведзеных ім раёнах усіх магчымасцей і адназабсобных гаспадарак, некаторыя дэцэнтралізаўшчыкі прыбягаюць да патрабавання ў адведзенняў ім дадатковых раёнаў (Ленвадсекцыя, ОРС, Сяўбуд, ЗРК бабруйскага дрэўкагібінта і інш.).

Раённыя канвенцыёра ў большасці раёнаў бяздзейнічаюць і не праводзяць ніякай работы па распрацоўцы канкрэтных мерапрыемстваў па паляпшэнні дэцэнтралізацыі, зводзячы сваю ролю да нагнятання штрафаў за парушэнне правіл заготовак.

Наперакор дырэктывам ЦК і СНК у радзе раёнаў да гэтага часу не вылучаны кемсменні старшынь райвыканкомаў па нязбожжавых загатоўках і іх рабоце, а таксама работа па канвенцыёра ўсстаўдзена на іншых работнікаў, не ператуканых сваёй асноўнай работай.

Неадпаведнічаючае разгортванне дэцэнтралізаваных, бяздзейнасць райканвенцыёра і факты скажэнняў палітыкі цэн і метадаў правядзення дэцэнтралізаваных свядчаць аб слабым кіраўніцтве гэтай работай з боку ўпаўнаважанага камітэта па загатоўках па БССР і слабай рабоце рэспубліканскага канвенцыёра.

Апарат Белкаапсаюза (райзагі і сельспажыўтаварыствы)—аднаго з асноўных загатоўшчыкаў — да гэтага часу яшчэ не перабудован у адпаведнасці з важнейшымі задачамі, ускладзенымі на іх па гэтых загатоўках. Маюць месца факты простага ігнаравання з боку некаторых райзагаў (Талачын, Буда-Кашалёва, Хойнікі, Старыя Дарогі) пастановы Эканамнарады БССР ад 9 чэрвеня г. г. аб максімальным разгортванні дэцэнтралізаваных і адмаўленні ад заключэння дагавораў з прымацаванымі да раённай арганізацыямі на здачу апошнім 65 проц. загатоўчай с.-г. прадукцыі.

Бюро ЦК КП(б)Б пастанаўляе:

1. Зацвердзіць пастанову Сакратарыята ЦК ад 25 верасня 1933 г. па заметцы ў газеце «Правда» ад 17 верасня «Канвенцыёра, якіх няма».

2. Абавязаць РК і РКК КП(б)Б прыняць у адносінах да асоб, вінаватых у павышэнні загатоўчых цэн і ў таварообмене пры загатоўках, меры самых суровых спагнанняў, аж-да выключэння іх з партыі, разглядаючы факты павышэння загатоўчых цэн і таварообменных операцый, як грубае скажэнне лініі партыі і як праўпаленне нэпманскіх тэндэнцый.

3. Прапанаваць рэспубліканскаму канвенцыёра, РК, РКК КП(б)Б і РВК узмацніць кіраўніцтва і кантроль за работай паасобных загатоўшчыкаў, дабіцца поўнага ахопа таварнай прадукцыяй загатоўшчыкамі, шляхам заключэння працяжных дагавораў, узмацнення шэфскай работы, заслухоўваць перыядычна справаздачы гэтых загатоўшчыкаў з тым, каб у выпадках выяўлення слабай іх работы і парушэння палітыкі цэн і ўстаноўленых метадаў загатовак, знімаць гэтых загатоўшчыкаў з рынка дэцэнтралізаваных з прыцягненнем іх да адказнасці за зрыў загатовак.

4. Прапанаваць рэспубліканскаму канвенцыёра РК, РКК КП(б)Б і РВК неадкладна зняць з рынка загатовак усе тыя арганізацыі, якія былі дапушчаны да загатовак без адпаведнай пастановы СНК БССР або рэспубліканскага канвенцыёра і прыцягнуць да адказнасці кіраўнікоў гэтых арганізацый, а таксама тых, хто дапусціў гэтыя арганізацыі да незаконных загатовак.

5. Канстатаваць, што ўпаўнаважаны камітэта загатовак не выканаў пастановы бюро ЦК ад 21 красавіка 1933 г. аб прымацаванні да асноўных пролетарскіх гарадоў, размешчаных вакол іх раёнаў. Прапанаваць рэспубліканскаму канвенцыёра перагледзець усю сістэму прымацавання дэцэнтралізаваных загатоўшчыкаў па раёнах з тым, каб пасля скончання плодагародняй загатоўчай кампаніі ўнесці неабходныя змены ў прымацаванні паасобных загатоўшчыкаў да тых ці іншых раёнаў, у адпаведнасці з пастановай ЦК ад 21 красавіка 1933 г.

6. Для ўзмацнення кантроля за збытавымі цэнамі з боку збытавой канвенцыі Наркамснаба прапанаваць т. ГУРЭВІЧУ асабіста ўрначаліць кіраўніцтва збытавой канвенцыі, прыняўшы меры да ўзмацнення ўсёй работы канвенцыёра.

7. Абавязаць Белкаапсаюз (тав. Царонка) устанавіць найстражэйшую дысцыпліну ў сістэме па заключэнню райзагамі дагавораў з адпаведнымі загатоўшчыкамі і выкананню заключаных дагавораў, прыцягваючы вінаватых у невыкананні дагавораў да адказнасці за ігнараванне і сабатаж важнейшых пастаноў партыі.

8. Пацвердзіць рашэнне Эканамнарады БССР ад 9 чэрвеня г. г. аб тым, што 65 проц. загатоўленай нязбожжавай с.-г. прадукцыі абавязкова перадаецца прымацаваным да раёнаў ОРС'ам, ЗРК і іншым арганізацыям.

Лічыць необходным тавары шырокага спажывання, завазімыя па-за рэспубліканскімі дэцэнтралізаўшчыкамі, а таксама вызначаемыя рэспубліканскімі і мясцовымі загатоўшчыкамі перадаваць у распараджэнне сельспажыўтаварыстваў для рэалізацыі іх на агульнай падставе.

9. Прапанаваць РК-РСІ БССР перагледзець структуру апарата райзагаў з тым, каб у склад райзагаў вылучыць спецыяльных работнікаў, абслугоўваючых выключна дэцэнтралізаваных харчовых прадуктаў, а БКС і райкомам партыі прыняць меры да ўкамплектавання гэтых штатаў падрыхтаванымі і знаёмымі з дэцэнтралізаванымі работнікамі.

10. Абавязаць сектар кадраў ЦК КП(б)Б у дакадны тэрмін прадставіць на зацвярджэнне Сакратарыята кандыдатуру т. СААКЯНА ў якасці намесніка па дэцэнтралізаваных.

11. Абавязаць райкомы партыі ў пяцідзённы тэрмін перагледзець склад нам. старшынь райвыканкомаў па загатоўках, і ва ўстаноўленых 55 раёнах выдзеліць у якасці намесніка старшынь райвыканкомаў па загатоўках нязбожжавых прадуктаў і старшынь райканвенцыёра работнікаў, адпаведных ад якой-небудзь іншай работы.

Забараніць знятае і перамяшчэнне нам. старшынь райвыканкомаў па загатоўках без санкцыі ЦК КП(б)Б.

12. Прыняць прапанову ўпаўнаважанага СНК СССР па БССР т. Саакяна, узгодненую з цэнтральным канвенцыёра аб выдзяленні пры ўсіх раённых канвенцыях штатных пасад інспектароў, сакратара па дэцэнтралізаваных, апломбаемых за рахунак канвенцыёра і абавязаць райкомы партыі ў пяцідзённы тэрмін вылучыць і прадставіць на зацвярджэнне рэспубліканскага канвенцыёра пасады паказаных інспектароў.

13. Прапанаваць рэспубліканскаму канвенцыёра прапрацаваць і ўнесці ў ЦК план дэцэнтралізаваных у цэлым па БССР і па асобных арганізацыях з разбіўкай па асобных відах прадуктаў (бульба, капуста, іншая гародніна, мясныя і малочныя прадукты).

14. Лічыць неабходным у бліжэйшы час: а) заслухаць у ЦК з папярэднім абследаваннем па гэтых-жа пытаннях даклады двух-трох гаркомаў асноўных гарадоў, двух-трох сельскіх райкомаў і трох-чатырох буйнейшых прадпрыемстваў; б) склікаць у кастрычніку—лістападзе нараду старшынь райканвенцыёра.

бюро.

ПА СОВЕЦКАМУ САЮЗУ

З МЕЖНЫЯ ВУЧОНЫЯ АБ СССР

МАСКВА. (БЕЛТА).

Перад ад'ездам за граніцу заменныя членыкі ўсесаюзнай атамнай канферэнцыі — французскія фізікі Перрэн і Жолі, італьянскі фізік Розеты і аўстрыйскі фізік Бенк — прыслалі ў камісію сакрэтнасці вучоным пры СНК СССР лісты з выказваннем падзякі за гасціннасць.

У гэтых лістах яны перадаюць таксама свае ўражанні аб прабыванні ў Совецкім саюзе.

Перрэн піша:

«Мы лічым надзвычай метаазгодным развіваць абмен навуковым вопытам, а таксама асабістыя сувязі паміж Совецкай Расіяй і Францыяй, дзе за ўсімі навуковымі дасягненнямі і шырокім вопытам у сацыяльных пытаннях, якія ў вас ёсць, сочаць з куды большай цікавасцю і абмацываньнем, чым гэта ў вогуле праяўляецца ў нашай вялікай прэсе».

Жолі заўважае:

«Я варочаюся на Францыю пад моцным уражаннем атмасферы актыўнасці і прагрэса, якая панае ў вашай краіне. Вялікія лабараторыі для навуковых даследаванняў, у якіх працуюць свядомыя вучоныя і іх маладыя супрацоўнікі, поўныя энтузіязма, дом адпачынку для вучоных і актыўная камісія сакрэтнасці навуковым работнікам — усё гэта складае бліскучае ўзорнае цэлае».

СУСВЕТНЫ РЭКОРД ЗАЦЯЖНОГА СКАЧКА

МАСКВА, 11. (БЕЛТА).

10-га кастрычніка старшы лётчык навукова-выпрабавальнага інстытута ВВС РСЧА тав. Еўсеў пастаціў сусветны рэкорд зацяжнога скачка з парашутам. Ён выкінуўся з самалёта на вышыні 7.200 метраў, праляцеў на працяту 132,6 секунды, пакрыў 7.050 метраў і толькі на вышыні 150 метраў раскрыў свой парашут. Такім чынам, пастаўлены новы сусветны рэкорд зацяжнога скачка і ўсесаюзны рэкорд высотнага скачка з парашута, які далёка пакінуў за сабою эўрапейскія і амерыканскія рэкорды.

УСЕБЕЛАРУСКІ РЭЙД ЦКК І „ЗВЯЗДЫ"

ЗА ЧАСТАКОЛАМ ЗВОДАК

Белплодагароднінна патрабуе неадкладнага аздараўлення

На рагу Валадарскай і Совецкай вуліц скромна прытулілася адна з нашых загатоўчых арганізацый Белплодагароднінна. Функцыі гэтай установы вельмі адказныя—загатоўці і адгрузці для пролетарскіх цэнтраў бульбу, гародніну і садавіну.

Людзі патанулі ў зводках

«Брыгада ЦКК—НК РСІ і «Звязды», якой было даручана абследаваць работу Белплодагароднінны ў парадку правядзення ўсебеларускага рэйда, адразу сутыкнулася з гэтай «дзелавой» (падкрэсліваем) на першы погляд, атмасферай. На калідорах і ў пакоях мітусіліся людзі з папяроскамі і нарцэфелямі. За сталамі, зарыўшыся ў груды паперы, згорбіўшы спіны, дзесяткі работнікаў рыпелі перамі. Стучалі «ундэрвуды». Трашчалі арыфмометры. Загадчык усебеларускай канторы АНІКЕЙЧЫК пры ўваходзе брыгады ніяк не мог адарваць вочай ад паперы. Усхваляваны, узяроціўшы вяласы, ён рэзка абарваў пытанне брыгады: «Няма часу з вамі гутарыць—брыгады, ды брыгады...»

— А калі можна, тав. Анікейчык?

— Зусім няма часу.

Яго намеснік тав. АКСЁНЧЫК ліхаманкава бегаў па пакоі:

— Не магу гаварыць. У мяне ёсць задавальненне—у 48 гадзін разгрузіць пункты.

Адказны выканаўца Вараб'ёў увесь утлыбіўся ў зводкі:

— Нічога не выйдзе... Заняты...

Сакратар парт'ячэйкі ФЕЛЬДМАН таксама «перагружан». Толькі ў 6 гадзін увечары ён можа прыняць брыгаду і патурбаць аб кіраўніцтве загатоўкамі. Але ў 6 гадзін яго не аказваецца на месцы. Ён не з'яўляецца і ў 8 гадзін.

Чым-жа фактычна заняты 42 работнікі апарата? Што за важная і неадкладная работа прымушае іх гнаць ад сябе брыгаду?

Людзі патанулі ў зводках. Апошнія замяніті для іх усё—і канкрэтнае кіраўніцтва, і аперацыйную работу, і жывы інструктаж.

Людзі жывуць лічбамі, дышуць зводкамі, займаюцца толькі тым, што складаюць, размнажаюць і распаўсюджваюць гэтыя зводкі ў шматлічнай колькасці.

На аснове гэтых зводак будуецца ўсё кіраўніцтва. Мы не будзем галасіць лічбамі. З 46 работнікаў толькі 4 загаталяцца ў раёнах, усе іншыя—карэнцы ў габінетах. Між іншым, тыя чатыры работнікі працуюць у раёнах, якія ідуць наперадзе па загатоўках і адгрузцы.

Чым займалася кіраўніцтва Белплодагароднінны ў часе прыхода брыгады ЦКК і «Звязды»? Загадчык Анікейчык быў заняты «вельмі адказнай работай». Ён устаўляў лічбы ў разнарадкі.

Адказны выканаўца Вараб'ёў вывучаў зводкі і выпісваў разнарадкі.

Возьміце пранаваўзіўце інфармацыйны бюлетэнь Белплодагароднінны. Зноў зводкі і сухі, бязгубы, агульны аналіз. Ні аднаго жывога факта. Голыя дакладчыцы і заклікі—«Трэба дабіцца... Трэба зрабіць усе вывады... Трэба і трэба...»

На базе лічбаў людзі робяць вывады і заключэнні. А што фактычна робіцца на месцах? Аб гэтым зводкі маўчаць. Значыць, і Белплодагароднінна аб гэтым не ведае.

Факты б'юць трывогу

А становішча на месцах вельмі дрэннае. У соцспаборніцтве з Белжаанагароднінай (якая да рэчы, працуе зусім нездавальняюча), Белплодагароднінна значна адстала. У той час, як Белжаанагароднінна выканала план адгрузкі на 52,4 проц., Белплодагароднінна адгрузіла 46,4 проц. (на 9/X). Рад раённых кантор зусім сарвалі адгрузку бульбы Ленінграду. Браслаўскі раён да 9 кастрычніка адгрузіў 27,7 проц. задання, Хойніцкі—26,3 проц., Церахоўскі—23,3 проц., Бялынічскі яшчэ менш—17,6 проц.

Можна пералічыць дзесяткі фактаў, ілюструючых выключна дрэнную работу прыёмачных пунктаў.

На **Ушацкай** базе (загадчык **ЛЮБАНЬ**) можна часта наглядаць велізарныя чэргі адатчыкаў і шпурханіну—прыёмка не наладжана. Былі выпадкі, калі адатчыкі ехалі дамоў, не атрымаў ны разліка. Начная прыёмка не арганізавана. Калгаснікі і адпаведнікі, якія прыязджаюць увечары, прымушаны чакаць наступнай раніцы. Адсуднічае начная варта. Брыгада РКК у часе рэйда ніякова забрала з сабой квітанцыйныя кніжкі і ліхтары.

На **Спуцкай** базе скаплася пад адкрытым небам больш 600 тон—частка бульбы пачынае псавацца. Такое-ж становішча на Капыльскай і Старобінскай базах. Загатоўчыкі скарджацца на чэргі, якія дрэнна падае вагоны. А колькі ёсць фактаў, калі падаўны вагоны поўнасцю не загружаліся. Нядаўна з 26 вагонаў адгружана 12—не хапала рабочай сілы. Сугуская кантора не патурбавалася загадзя падрыхтаваць рабочую сілу. А такі факт, як падкідван ае бульбы вёдрамі ў вагон? Хіба гэта не злачынная адносіны да якасці?

Не падрыхтавалася да прыёмкі і **Магілёўская** кантора Плодагароднінны. На дуплаўскім пункце замест склада маленькі лераноўнены хлеў, бульба сыплецца на зямлю. Не хапае вагаў і гір—адсюль бясконцыя чэргі. Наколькі зима ламі, пачнуцца прыёмка наладжана вельмі дрэнна. На Вендзяжскім пункце няма вартаўніка. Грузчыкі раскрадаюць бульбу. Пад'язны шлях не адрамонтаван—коні тонуць у гразі.

Не лепшае становішча і ў **Аршанскай** канторы (дырэктар **ЖУРБЕНКА**). На раз'ездзе Чэрвень адатчыкі прымушаны падпісвацца чакаць прыёмшчыка, якія ўходзяць сярод дня па сваіх справах. Так, нядаўна вдарыліся навад калгаснікі арцелі «Новы быт» і Гарбацевічы, Яромкаўскага сельсавета. Яны прастаялі некалькі гадзін каля пункта, і, не дачакаўшыся прыёмшчыка, паехалі дамоў. На пункце адна вага замест трох—адсюль вялікія чэргі.

У **Віцебскім** райне на пунктах не хапае 6 вагаў і гір, штат прыёмшчыкаў не ўкамплектаван.

Паступ на базах Белплодагароднінны да апошняга часу не хапала каля 130 вагаў і 300 камплектаў гір. Штат недакамплектаван быццам чым на 100 чалавек. Не хапае нават саломы, аб загатоўцы якой не патурбаваліся. Не гледзячы на рад дырэктыў вышэйшых арганізацый, падрыхтоўка да прыёмкі і загатовак не была сваячасова арганізавана. — Белплодагароднінна правяла ў гэтай галіне яўна злачынную бяздзейнасць.

Якасць у загоне

А барацьба за якасць? На гэта пытанне дадуць адказ факты. Яны гавораць аб выключна ганебных адносінах кантор да якасці прадукцыі, якая адгружаецца Ленінграду.

Суражская кантора нядаўна адгрузіла на біржы звыш 13 тон бульбы, з іх 14 проц. брака і 3 проц. пялі.

Віцебская кантора адгрузіла 16 тон сеадсартаванай бульбы і запісала яе, як кандыцыйную.

Са станцыі Забалоцейка пагружана ў вагоны бульба на 30 проц. сапсаванай. Прыняўшы яе работнік пункта **БУГАЕУ** выпісаў накладную: «Сухая, буйная бульба». Вагон быў затрыманы, прыйшлося яго разгрузіць. Марна страчаны дзесяткі гадзін. Аб гэтых фактах ведае пракуратура, якая прыняла меры, але аб іх не ведала Белплодагароднінна.

Правалены загатоўкі гуркоў і цыбулі

Вельмі дрэннае становішча з загатоўкай і адгрузкай гародніны. Да 6 кастрычніка загатоўлена толькі 15,3 проц. гадавога плана, а адгружана Ленінграду 32,8 проц. Лоёўскі, Рэчыцкі, Прапойскі, Чырвона-Слабодскі, Бешанковіцкі раёны загатовілі ад 10 да 12 проц. плана. Горацкі, Бялыніцкі, Магілёўскі, Расонскі, Віцебскі—ад 6 да 9 проц. Вынік апошняй пяцідзённі на 20 раёнах раўны нулю. Яўны срыў важнейшай работы. А якія меры прыняты ў адносінах да зрыўшчыкаў? Амаль ніякіх. Большасць кантрактантаў сабатуе выкананне дагавораў, і з імі ліберальнічаюць, да адказнасці не прыцягваюць.

Зусім правалены загатоўкі гуркоў і цыбулі. Тым часам кіраўніцтва Белплодагароднінны, замест таго, каб мабілізаваць загатоўчы апарат, пасуе перад труднасцямі, у сваім бюлетэні давяляе месцам замяняць гуркі капустай і карэнплодамі. Бюлетэнь заклікае загатоўшчыкаў «любой ценой ліквідаваць прарыў».

Між тым, пастанова ЦК і СНК аб загатоўках і адгрузцы гародніны вельмі выразна падкрэслівае неабходнасць адгрузкі 800 тон гуркоў і 100 тон цыбулі не пазней 20 кастрычніка.

«У сувязі з выключна дрэнным ходам выканання плана загатовак і адгрузкі цыбулі і гуркоў,—гаворыцца ў пастанове..., папярэдзіць загатоўчыя арганізацыі, РК і РВК, што выкананне ўстаноўленых планаў па гэтых прадуктах з'яўляецца для іх абавязковым пры ўсялякіх умовах».

Вывад адзоін адзін — **Белплодагароднінна злачынна ігнаруе дырэктывы партыі і ўрада.**

„Букет" чужакоў

Хто працуе на загатоўках і адгрузцы? Якія кадры падабрала Белплодагароднінна?

У газеце «Снабжение, кооперация и торговля» нядаўна была змешчана карыкатура пад назвай: «Загатоўчы апарат Белплодагароднінны». Напярэдадні важны чыноўнік са шпагай у разолача ным мундзіры, з-за яго тоўсты купец, за ім дадуваграшны попі, калоны замыкае вясковы крамнік. Гэта карыкатура поўнасцю адпавядае сапраўднасці.

Чырвона-слабодскай базай Белплодагароднінны загадвае былы сенацкі чыноўнік **ТАРАЎСКІ**. Намеснікам загадчыка ігнаўзенскай канторы з'яўляецца **ГЕНТМАН**—былы гандляр, а загатоўкам сектара пераатрадовак—адстаўны попі. Загатоўчым горацкай канторы **ГАСМАН** таксама былы гандляр.

Можна прывесці яшчэ прыклады засмечанасці загатоўча-прыёмачнага апарата. На Гарэнскім пункце (Полаччына) прыёмшчыкі **КАНДРАЦЦЕЎ і ЭБЕРТ** абвалвалі, апушвалі капустаніка, забіраючы ў іх ліпшія кілаграмы. Кандраццеў—сын заможніка, Эберт — быў раней асуджан за злоўжыванні ў леспрамгасе.

На замастоцкім пункце (Віцебшчына) прыёмшчыкі **ЛЯХОЎСКІ і ГРЫШЧАНАЎ** отрафуялі «прачыстую» і таму адатчыкі прымушаны былі вярнуцца назад.

Касірка арганізацыі канторы **Жамель дзінава** груба, пачынаючы адносіцца да адатчыкаў. Нядаўна яна, кінуўшы работу, пайшла дамоў, не выдаўшы сялянам ні пропаж, ні квітанцый. Патрабавалася ўмяшанне ўпаўнаважанага камітэта загатовак, каб яе зняялі з работы.

Неабходна ачысціць апарат Белплодагароднінны ад кулацка-варожых і чужых элементаў, і заадно ад іх абаронцаў і прыяцеляў.

У заключэнне надамо выразны прыклад самастрахоўкі і безадказнасці.

Перад намі адносіна Белплодагароднінны да ўсіх РКК-РСІ. Яна падпісана загадчыкам **Анікейчыкам** і адабрана па забеспячэнні **Ягорэвым** і размножана ў дзесятках экземпляраў. Мы не будзем гаварыць аб стылі, заслугоўваючым увагі «Крокодила», аб пералічаных у ёй рукой чыноўніка нумарах розных, раней пасланых адносін. Нас цікавіць іншае. У гэтай адносіне Белплодагароднінна просіць РКК—РСІ ні больш, ні менш, як прымусіць райканторы плодагароднінны выкананць не распараджэнні аб загатоўках саломы для захавання бульбы і ацяплення вагонаў. «Ні на адну нашу прапанову кіраўніцтва канторы не жадае рэагаваць».

«...Просьба прымусіць кіраўніцтва нашай канторай аб хуткае забеспячэнні саломай высылаць нам весткі, згодна на ных патрабаванняў».

Памры Дзяніс, лепш не напішаш! Белплодагароднінна сама ўласнаручна распісалася ў сваёй бездапамажнасці і няўменні кіраваць. «Цёплы» прыём брыгады ЦКК і «Звязды» мы можам расцэнівацць толькі, як імкненне ўгаіць сапраўднасць ад грамадскасці.

Белплодагароднінна патрабуе неадкладнага аздараўлення.

Брыгада «Звязды» і ЦКК—НК РСІ: ФРЫД, ЗЕЛЕНСКІ, МАЛІКІН, БУТОМАЎ.

ПАБУДУЕМ

эскадрылью ІМЯ т. КАГАНОВІЧА

На бягучым рахунку 989.319 руб.

За 11 кастрычніка на бягучы рахунак Дзяржбанка № 160-7814 паступіла **6693** рублі. Ад арганізацый і ўстаноў г. **Менска:** Кіраўніцтва БКС—15 руб., хім. факультэта БДУ—94 р., ФЗК птушкакамбіната—6, прызыўнога пункта—**265** руб., ДРК Жодзіна—**64** руб. Паступіла з раёнаў: **Рагачоўскага—2.247** руб., Старобінскага—**1.562** руб., **Сіроцінскага—534** руб., **Дубровенскага—678** руб., Рэчыцкага—**200** руб., **Чашніцкага—910** руб. і **Магілёўскага—37** рублёў.

З пачатку збора на бягучым рахунку Дзяржбанка 989.319 рублёў.

Уносяць і выклікаюць

Выклік т. **Паўлоўскага** я, работнік аршанскай райгазеты «Ленінскі прызыў», прымаю. Уношу **15** рублёў на пабудову авіяэскадрыльі імя т. Кагановіча і выклікаю т. т. **Цітава** (Чэрыкаў, газ. «Соц. перамога»), **Адашчыка** (Крычаў, газ. «Соц. шлях»), **Палесса, Антонавіча, Зайдліна** (Орша, газ. «Ленінскі прызыў»), **Шчагіна** (Орша, РК ЛКСМБ) і **Балотнікава** (Орша, культпроп РК КП(б)Б).

К. ДАМАРАЦКІ.

Калгаснікі калгаса імя **Егорэва**, Сялецкага с-совета, Пухавіцкага раёна, унеслі на пабудову эскадрыльі 150 руб. і выклікалі наследаваць прыкладу ўсе калгасы Селецкага с.-совета.

ГАРДЗІЕВІЧ.

На пабудову авіяэскадрыльі імя т. Кагановіча работнікі першай **Барысаўскай амбулаторыі** ўнеслі 130 р.

114 рублёў унесці на пабудову эскадрыльі рабочыя і служачыя арцелі імя **Ланцуцкага** ў Барысаве.

Усебеларуская культпропнарада

15 кастрычніка ЦК КП(б)Б склікае ўсебеларускую культпропнараду па пытанню марксіцка-ленінскага выхавання ў арганізацыях КП(б)Б і комсамола. На нараду выклікаюцца работнікі культпропаў РК КП(б)Б, культпропаў РК ЛКСМБ, пам. начальнікі падрыхтоўкі па партмасавай рабоце (па выклику палітсектэра НКЗ), заг. саўгаспшкол—менскай, магілёўскай, віцебскай, гомельскай, заг. вячэрніх комвузаў—Віцебска, Магілева, Оршы, Менска, Барысава, Рэчыцы, Рагачова, загадчыкі партграбінетаў і дамоў комасветы — Полацка, Віцебска, Гомеля, Бабруйска, Барысава, Мазыра, Дзяржынска, Быхава, Петрыкова, Слуцка і Менска; загадчыкі культпропаў партакалектываў заводаў Гомельмаш імя Ланцуцкага, бабруйскага дрэўапрацоўчага камбіната, магілеўскага фабрыкі штучнага валакна, Асіпаровіцкага торфа, ф-кі «Сцяг індустрыялізацыі» з-да «Чырвоны металіст», ф-кі «Пролетарская перамога», заводаў імя Мяснікова, «Большэвік», імя Варашылава і ф-кі «Кастрычнік»; сакратароў ячэек КП(б)Б калгаса імя Сталіна Слуцкага раёна, і саўгаса Віцебскага раёна.

Нарада пачнецца 15-га, у 6 гадзін вечара, у пахняканні Дома комасветы.

Культпроп ЦК КП(б)Б.

А. Джэлюк

ДА КАНЦА РАЗБІЦЬ РЭШТКІ НАЦДЭМАЎШЧЫНЫ НА МОВАЗНАЎЧЫМ ФРОНЦЕ

(ДА ЧЫСТКІ ЯЧЭЙКІ АКАДЭМІІ НАВУК БССР)

На фронце мовазнаўства Беларусі класавая барацьба набыла вострыя формы. Буржуазныя нацыяналісты, бедаруская нацыянал-дэмакратыя ўсімі сіламі імкнуліся да таго, каб прыпачыць беларускай лінгвістыцы кулацкія, буржуазна-нацыяналістычныя ўстаноўкі. Пралезшы ў інстытут мовазнаўства Беларускай Акадэміі Навук, яны свядома насаджвалі буржуазна-кулацкую тэрміналогію.

У напрамкаванне прыняздзем словы славутага нацыянал-дэмакрата, буржуазнага мовазнаўцы Лёсіка. Ён прос та заявіў, што «мову рабочых і бядняцкага сялянства мы свядома ігнаравалі... Мы бралі ўстаноўку на кулацкія элементы сялянскага насельніцтва. Такім чынам у беларускай літаратурнай мове з'явіліся «вызыск» замест «эксплуатацыі», «корда» замест «струна», «вогдзінча» замест «фокус», «страмопіс» замест «парнаграфія», «прапікутная» замест «першендыкулярная і т. д.

Такімі слоўкамі перапоўнены ўсе тэрміналагічныя выпускі, асабліва іх перныя выданні, калі тэрміналагічныя камісіі працавалі бескантрольна... Потым, пад націскам партыйнай крытыкі, гета «шынкоўнічына» крыху зглядзілася, хаця практычныя слоўнікі паказалі, што рабілася гета ў самай скрупулезнай меры, для відаімасці, а агульны напрамак заставаўся ныменным і перанесен быў у сцены Акадэміі Навук» (з паказанняў Лёсіка на допыце следчых органаў).

Мова пролетарыята ўсямерна ігнаравалася. Совецкая тэрміналогія, якая ўзкывацца шырокімі пластамі працоўных, замянялася буржуазна-нацдэмаўскай тэрміналогіяй. Так, у рукапісе расійска-беларускага слоўніка **Некрашэвіча і Байкова** ёсць такія перлы творчасці. Сярэдна слова «пролетарыят» перакладзена было «пралетарыят», потым падпраўлена на «пролетарыат», потым зменена на «бядота», «галота», «убоства» і ў канчатковым выніку слова «пролетарый» выглядала так: «пролетарий» — «бядак», «бабыль». Слова «пролетарский» спачатку было перакладзена на «пролетарскі», а потым заменена на «бядацкі», «незаможны». Слова «беднота» яны пераклалі на беларускую мову як «галыцьба», «злыдні».

З гэтага відаць, што словы «беднота», «пролетарыят», атрымаўшыя шырокае распаўсюджанне пасля перамогі пролетарскай рэволюцыі, нацдэмы стараліся прыстасаваць да патрэбнасцей і густаў беларускага кулацтва і буржуазіі, каб сказаць іх рэволюцыйную сутнасць.

Як вядома, кіруючая роля ў інстытуце мовазнаўства належала праф. **Бузуку.** У самы востры момант барацьбы з нацыянал-дэмакратамі прафесар Бузук фактычна пакрывіў засёўных у тагачасным інбелкультуце нацдэмаў, наяўтакі Лёсікаў, Некрашэвічаў, Цвікевічаў, Ластоўскіх і г. д. Праўда, гета рабілася вельмі часта ў завуаляванай форме, але тым не менш Бузук там, дзе дазваляла абстаноўка адкрыта выступаў супроць палітыкі партыі.

У 1927 г. праф. Бузук «атчаслівіў» мовазнаўчую навуку Беларусі кнігай пад назвай «Спробы лінгвістычнай геаграфіі Беларусі». У прадмове да гэтай кнігі Бузук піша: «Адным з важнейшых памяжнікаў з'яўляецца жывая народная гаворка» І далей: «Як дасцішна заўважыў у сваім дакладзе на акадэмічнай канферэнцыі (да речы, на гэтай канферэнцыі нацыянал-дэмакратаў распрацоўваліся антысовецкія планы) С. М. Некрашэвіч «русіфікацыя ўсходняй Беларусі і паланізацыя Заходняй не так страшны ў гэтым сэнсе, як беларусізацыя Совецкай Беларусі».

Гета выказванне цалкам выкрывае адносіны нацдэмаў да беларусізацыі і да той палітыкі, якую праводзіла партыя і сапраўды, толькі заядлы класавы вораг можа дайсці ў сваіх цверджаньях да таго, каб прадставіць палітыку нашай партыі горш, чым палітыку польскага імперыялізма.

Боязнь беларусізацыі, ажыццяўляемай партыяй, прывяла да таго, як заўважае Бузук, што «пералічаныя акалічнасці прымушаюць нас спяшыць з зафіксаваннем жывых гаворак». Усё гета робіцца ў імя таго, каб апраўдаць ідэю самабытнасці і тым самым апраўдаць праваднімую партыяй ленінскую нацпалітыку.

У якасці навуковых доказаў Бузук склаў лінгвістычныя карты Беларусі. У карце № 9 асабліва рэльефна вырысоўваецца нацдэмаўскі прыцыцып пашырэння беларускіх аднак за межамі БССР. Літара «у» узнята нацыянал-дэмакратамі, як сымбаль развіваючайся беларускай культуры. Так, даволі відо мы па сваіх нацдэмаўскіх выступленнях паэт і пісьменнік Жылуновіч (Ціпка Гарчны) у кнізе «Ураўнсгнець» пісаў (пераклем цалкам абзац з вказаннем транскрыпцыі):

«Вопытны лейпцыгскі друкар, мешы ўсе закавыркі літар ад Японіі да Аравіі, ад Іудэі да Гішпаніі, не меў у сваіх касах да пяперашняга часу гэтай мудрай літары «ў». І ён яшчэ з пелавер'ем нейкім не адлівае яе цялкам, а мудра аспярожна падставляе знак ‿ над простым «у», напаўна з мыслю, што Беларусь гета Заходні край у вуснах Мураўёва або Каліновіча, а разам і не аднаго фон-Карла, да якога часова пакстаўляе ‿ Тым часам «ў» гэта сымбаль ідучай усё далей і далей наперад, ужо цвёрда стаўшай на ногі беларускай культуры».

Гэты сымбаль «ў», аказваецца, ахапляе такія тэрыторыі (як даказвае праф. Бузук): частку Ленінградскай вобласці, усю Заходнюю вобласць да Ржэва, частку Харкаўскай вобласці, частку Чарнігаўскай вобласці і г. д. Тут Бузук улажыў у лінгвістычную геаграфію цвердзіцьні беларускіх нацыянал-дэмакратаў, калі яны сядзелі ў так званай «беларускай радзе», што межы Беларусі знаходзяцца пад Масквой. Прывядзем гістарычны факт. Шэф беларускай місіі палкоўнік **Езавітаў** у дыярэктыве кіраўніку рэгістрацыйнага пашпартнага аддзела ваенна-дыпламатычнай місіі Беларускай народнай рады ў Латвіі пісаў:

«Беларусь — найбольш выгодны плацдарм для наступлення яе большэвіцкую Маскву, калі ідэя падобнага пахода ня-небудзь яшчэ пладзяцца

Сотні і тысячы гадзін прастояў вагонаў—

вынік антыдзяржаўных адносін да скарыстання транспарта

ХТО-Ж ВІНАВАТ У ПРАСТОЯХ І НЕДАГРУЗЕ ВАГОНАЎ

Бабруйскі лесакамбінат дае ў год валавой прадукцыі па 24 мільёны руб. — амаль палову ўсёй вытворчай праграмы трэста «Белдрэў». Камбінат з'яўляецца буйным кліентам Заходняй чыгункі, якая павінна штодзенна падаваць камбінату пад пагрузку 50-60 вагонаў. Між тым, план адгрузкі прадук[illegible] — адгрузкі экспарта, на працягу ўсяго лета сістэматычна не выконваецца.

Камбінат спасылаецца на слабую падачу рухомага састава, між тым як падаваемы паражняк скарыстоўваецца далёка не рацыянальна. Сістэматычныя прастоі вагонаў пад пагрузкай дасягаюць штомесячна на працягу г. г. сотняў і тысячаў гадзін і абыходзяцца камбінату ў дзесяткі тысяч рублёў. Толькі за 5 месяцаў з пачатку года камбінат заплаціў чыгунцы за прастоі рухомага састава 59.000 руб.

Нават і зараз, у асабліва напружаны момант асенніх перавозак, на камбінаце маюць месца агідныя факты прастояў цэлых маршрутаў пад пагрузкай.

Паміж кіраўніцтвам чыгуначнага раёна і камбінатамі стварыліся неадарэмныя ўзаемаадносіны. Камбінат ніколі не можа дабіцца адказа ад станцыі Бабруйск, колькі вагонаў будзе падана на дзень пад пагрузку.

Грузчыкі цэлыя дні сядзяць ля мора і чакаюць пагоды. Потым у канцы дня чыгунка знянацку падае платформу. Гэта выклікае звыштэрміновыя работы і аплату за прастой платформ.

Адносіны паміж чыгункай і камбінатам, павінны быць несадкладна ўрэгуляваны. Органы, рэгулюючыя працу транспарта, павінны забяспечыць правільную падачу рухомага склада, бо ад гэтага залежыць пармальная дзейнасць буйнейшага ў БССР прадпрыемства.

Разам з тым камбінат абавязан з большай адказнасцю адносіцца да скарыстання паражняка. Платформы, якія падаюцца камбінату, 6 гадзін знаходзяцца ў распараджэнні пагрузачных органаў прадпрыемства, пасля гэтага тэрміна пачынаецца аплата прастойнага часу. Але расстаноўка вагонаў па фронту пагрузкі, манеўраванне пры дапамозе камбінацкага паравоза ідзе заўсёды так марудна, што з гэтых 6 дарагіх гадзін тры ідуць на тое, каб толькі расставіць парожнія вагоны. Прычын тут дзве: па-першае — вельмі няўдалая пабудова ўнутрыкамбінацкіх шырокакалейных шляхоў, па-другое — нездавальняючая праца саставіцельскай брыгады.

Выхадам тут можа з'явіцца некаторая дабудова чыгуначных шляхоў — пракладка кальца па біржы піламатэрыялаў. НКЛес павінен дапамагчы камбінату атрымаць неабходную невялікую колькасць рэек. Капітальныя затраты акупяцца ў самы кароткі тэрмін, бо **зварот вагонаў павысіцца амаль у два разы.**

На камбінаце існуе няправільная аплата пагрузачных работ, якая аб'ектыўна прыводзіць да антыдзяржаўных тэндэнцый у скарыстанні рухомага састава.

Да апошняга часу норм на пагрузачныя работы на камбінаце не існавала, а мелася 28 разрозненых, неабгрунтаваных паваготных і паасартыментных расцэнак, аднолькавых для вялікай і малай платформы і т. д. У выніку такой сістэмы аплаты працы, вагоны адходзілі няпоўнагрузныя. Грузчыкі былі зусім не зацікаўлены ў тым, каб правільна скарыстаць платформы і яе грузападъёмнасць. Нярэдка замест 17 тон у вагон грузілася ўсяго 7.

У выніку камбінат пераплачвае вялікія грошы за пагрузку, якая фактычна грузчыкамі не рабілася, план адгрузкі сістэматычна не выконваецца, а дзяржава, звыш усяго, траціць яшчэ велізарныя сродкі на няправільным скарыстанні рухомага састава, на «мёртвым фрахце», на тым, што па чыгуначных рэйках ідуць платформы, «гружаныя» паветрам.

Навукова-даследчы інстытут арганізацыі працы сумесна з ТНВ камбіната ўпершыню на камбінаце правёў нармаванне пагрузачных работ. Распрацаваны 18 узбуйненых норм на пагрузачныя работы, у аснову якіх пакладзена патонная расцэнка.

Прайшло ўжо шэсць двух месяцаў з моманта, як шырокая нарада пры заводакіраўніцтве, заслухаўшы даклад НДІ арганізацыі працы цалкам ухвалила патонныя нормы. Але аказваецца, што гэтыя нормы дагэтуль не праведзены ў жыццё. Хто-ж канкрэтныя вінаватыя гэтых антыдзяржаўных тэндэнцый, заслугоўваючых пільнай увагі пракуратуры?

Вось яны: нам. дырэктара камбіната тав. **ВАЙНЕР;** загадчык аддзела збыта **Альтшуль;** начальнік пагрузпункта **Каган.** Усе яны цалкам «згодны» з мерапрыемствамі інстытута і ТНВ, але сабатуюць правядзенне іх ў жыццё. Цяжка будзе ім зараз адказаць на пытанне пракурора, чаму камбінат і дагэтуль адпраўляе «гружаныя» вагоны дальнята следвання вагой у 7-8 тон...

Э. Карон.

Начальнікам Жлобінскага, Гомельскага, Унецкага, Аршанскага і Віцебскага эксплаатацыйных раёнаў

У другой дэкадзе падача вагонаў пад бульбу і плодагародніну пойдзе больш інтэнсіўна. Усю ўвагу неабходна сканцэнтраваць на правільнае станцыйнае рэгуляванне шляхам, прадастаўлення першачарговасці перавалкам і станцыям, дзе бульба і гародніна ляжыць значны час на адкрытым месцы. У гэтым пытанні спробы ўмешвання каго-небудзь не дапускаць. Пытанне станцыйнага раз меркавання вырашаць на дыспетчэрскай нарадзе кожны вечар пры актыўным удзеле ўпаўнаважаных ЦК і СНК, зараз-жа папярэджваючы станцыю аб колькасці падаваемых вагонаў і часе, патрабуючы баявой арганізацыі пагрузкі.

Аб недагрузе, затрымках вагонаў кліентурай паведамляць зараз-жа мне для прыняцця рашучых мер.

Упаўнаважаны ЦК і СНК
РАСКІН.

ПАКАРАЦЬ САБАТАЖНІКАЎ

Віцебскі вузел слаба змагаецца за выкананне плана перавозак і павелічэнне зварота вагонаў. Станцыя сістэматычна не выконвае планы паркі, і ў першую чаргу збожжа, пе[illegible]часова падае і загружае вагоны.

У чым прычына дрэннай работы станцыі Віцебск? У безадказнасці, пераспарадчасці кіраўнікоў, у старых метадах работы.

Возьмем таварны двор станцыі Віцебск. Ён сістэматычна затрымлівае вагоны пад пагрузкай, фактычна ўрэзае планы асенне-зімовых перавозак. Прывядзем толькі некалькі фактаў.

10-га верасня ў 8 гадзін раніцы пад шостую навець былі паданы тры вагоны для пагрузкі збожжа. У 13 гадзін пагрузка была закончана, і ваграўшчык **Дукарэвіч** адразу-ж даў наряд на іх уборку. Між тым вагоны былі ўбраны толькі 20-га верасня, у 15 гадзін 45 мінут. Такім чынам яны прастаялі непрадукцыйна амаль 10 сутак. Гэтае абурачае з'явішча адбывалася на вачах адміністрацыі таварнага двара—**Рафаловіча** і **Арцем'ева,** аднак, яны ніякіх мер не прынялі. Ці патрэбны больш пераканаўчыя довады злачынных адносін да скарыстання вагонаў, да паскарэння збожжавых перавозак.

Або вось другі факт. 19 верасня, у 16 гадзін, да 5-й навеці быў падан вагон пад пагрузку збожжа. Вагаўшчык **Крэнары** адразу-ж даў заяўку пагрузачна-разгрузачнай канторы выслаць грузчыкаў. Але-ж кантора дзяжурны **(Ткачык)** праявіла злачынную безадказнасць. Грузчыкі прыбылі толькі ў 23 гадзіны 30 мінут. Такім чынам, вагон прастаяў у чаканні пагрузкі 7 з паловай гадзін.

Можна было-б прывесці значна больш фактаў, але і гэтых даволі, каб уявіць сістэму работы віцебскага таварнага двара. Часта затрымліваецца пагрузка з прычыны несваячасовай яўкі вагаўшчыкоў, блытаніны з дакументамі і г. д. Словам, таварны двор працуе агідна дрэнна. Ніякага зруху ў яго рабоце за апошні час не назіраецца. Ніякага кантроля за работай з вагонамі няма. Кожны дзень на двары прастойваюць непрадукцыйна па некалькі дзесяткаў вагонаў, але з гэтым звыкліся, ніякай барацьбы з канкрэтнымі вінаватымі не вядзецца.

Кіраўніцтва таварнага двара — **Рафаловіч** і **Арцем'яў,** начальнік станцыі **Комель,** сакратар парткалектыва станцыі **Гадасік** і старшыня МК **Грыгаровіч** аб усіх гэтых фактах добра ведаюць, але большэвіцкай барацьбы за ліквідацыю прастоя вагонаў, за баявую арганізацыю пагрузкі і выгрузкі не вядуць. Тут праяўляецца сабатаж рэалізацыі пастаноў партыі і ўрада, сабатаж перабудовы работы па-новаму.

М.

Усебеларуская перадкастрычніцкая пераклічка

ЦП саюза скурабутнікаў „кіруе"

Машыністка адстуквала апошнія радкі чарговага цыркуляра нізавым прафсаюзным арганізацыям. Бухгалтар старанна выводзіў процанты запазычанасці на членскіх узносах у прафсаюз.

— Хто тут старшыня?

— Яго няма. Я намеснік,—адказаў высокі малады чалавек, які сядзеў на стале, паклаўшы ногі на спінку крэсла.

— Вельмі прыемна. Вы можа скажаце чаму скурабутковая прамысловасць выпушчае так многа бракаванай прадукцыі?

Малады чалавек саскочыў са стала, патапташуся крыху на месцы, нібы робячы разбежку каб уцячы, і потым пяўпеўнена заявіў:

— Бачыце, я працую тут толькі адзін месяц, так што па гэтаму пытанню нічога не магу сказаць.

Загадчык вытворчага сектара ЦП саюза скурабутковай прамысловасці Левінсон, убачыўшы бездапаможнае становішча свайго кіраўніка, нарашчыў выручаць яго:

— Аб якасці прадукцыі агульна я магу расказаць, а канкрэтныя факты вы можаце ўзяць на прадпрыемствах. Дык вось, прадукцыя нашай прамысловасці, безумоўна, дрэнная...

— А што вы робіце, каб палепшыць якасць абутка і скуры?

—Мы склікалі, здаецца, адзін сход бракаробаў. Шыманоўскі, ты не памятаеш на якім заводзе мы гэты сход праводзілі?

— Калі не памыляюся, на «Большэвіку»,—адказаў Шыманоўскі.

— Ага, вось і старшыня праўлення, —паведаміў Левінсон.

— У чым справа?

— Тут пытаюць пра тое, чаму наша прамысловасць выпускае многа браку.

— Мне, браткі, няма часу. Я павінен пайсці. Мяне выклікаюць.

І старшыня ЦП Рохкін высокачыў з памяшкання. Прышлося адказваць на ўсе пытанні Левінсону. Ён разам з Шыманоўскім стараўся прыпомніць, што центральным праўленнем саюза зроблена ў метах мабілізацыі рабочых мас на барацьбу з бракам, але ў ім нічога не выходзіла. Яны паказалі пастанову нарады старшынь фабзаўкомаў, зацверджаную прэзідыумам ЦП. У гэтай пастанове напісана пара алілуйскіх фраз аб якасці прадукцыі, якія нікога ні да чаго не абавязваюць.

А на заводах і фабрыках сістэматычна не выконваецца вытворчая праграма і нізкая якасць прадукцыі. Так, калі за першыя сем месяцаў заданне (па скуранай прамысловасці ў цэлласным азначэнні) выканана на **103,4 проц.,** дык у жніўні было значнае зніжэнне тэмпаў. Вытворчая праграма была выканана на **96 проц.,** а ў верасні толькі на **92.** Перадавы завод «Большэвік» сямімесячнае заданне выканаў на **108,3 проц.,** а ў жніўні крывая пашла ўніз, і спынілася на **102,4** проц., у верасні на **92 проц.** Барысаўскі скуразавод заданне за сем месяцаў выканаў на **100,7 проц.,** а ў верасні толькі на **98 проц.**

Магілёўскі завод імя **Сталіна** ўвесь час перавыконвае вытворчыя заданні. Але завод не дае патрэбнага асартымента тавараў. Дырэктар завода **Гефін** не зацікаўлен у тым, каб абутковыя фабрыкі працавалі бесперабойна. Яму, бачыце, патрэбна напаць процанты, каб потым імі казырыць. Завод павінен выпускаць палувал для выраба ботаў на калгасны рынак, а выпускае сырамяць. Бачыце, для таго каб пераапрацаваць скуру, на палувал неабходна патраціць **33 дні,** а на выпуск сырамяці траціцца толькі **17 дзён.** Апошняе зрабіць лягчэй. Але папрабуйце прычапіцца да дырэктара, калі ён выканаў план—не важна па якому асартыменту!

Між іншым **ні ЦП саюза, ні Белскурабуттрэст не паставілі рашуча пытання перад трыкутнікамі заводаў** з тым, каб скуразаводы былі зацікаўлены і работай абутковых фабрык, давалі ім адпаведны асартымент тавараў. І гэта з'яўляецца недапушчальным, у той час як трэст кіруе і скуразаводамі і абутковымі фабрыкамі.

Вырабы абутковай прамысловасці скарыстоўваюць усе, у тым ліку і работнікі трэста і ЦП. Бывае і так, што надзвычай адказваюцца на трэці дзень носкі. Дрэнную якасць работы адчуваюць кожны. А вось, **барацьбы з бракаробамі не ведзецца.**

— Мы наладзілі суцэльную прыёмку абутка,—хваліцца **Левінсон,**—толькі, на жаль, не на ўсіх фабрыках гэта ўжываецца.

Як бачыце, яшчэ не наладзілі, а ўжо гавораць, што гэта справа наладжана. Праўда, аб якасці прадукцыі вынесена многа пастаноў. Бяда толькі ў тым, што **праверкі** выканання гэтых пастаноў яшчэ не было.

ЦП саюза была цяжка назваць такую фабрыку, дзе фабком правяў-бы ініцыятыву ў справе мабілізацыі армії членаў саюза на барацьбу з бракам. На гэту справу патрэбна было заклікаць жонак рабочых, піянераў. Жонкі рабочых, піянеры не ўдзельнічаюць у зніжэнні непарыўнага патока брака абутковай і скуранай прамысловасці.

За сем месяцаў недадана краіне абутка на **1681 тыс.** рублёў. Жніўневскае заданне выканана на 82,8 проц., верасневскае—на **81,7 проц.** Зарплата кожнага рабочага дасягае **94,8 проц.,** пры падняцці прадукцыйнасці працы на **91,7 проц.**

Абутковая прамысловасць паводле плана павінна даць абутка 1-га гатунка **90,6 проц.,** 2-га—**7,0 проц.** і 3-га — **1,75 проц.** і астатняе дапускаецца ў брак. Фактычна-ж за сем месяцаў было: 1-га гатунку—**82,1 проц.,** 2-га — **16,81 проц.,** 3-га—**0,55 проц.,** брака — **0,54 проц.**

Дарэмна работнікі ЦП стараліся даказаць, што яны вельмі многа зрабілі ў справе барацьбы за высокаякасную прадукцыю.

— Мы на гэтай справе ў ЦСПСБ зай маем амаль першае месца,—гаворыць Левінсон, Вельмі цяжка паверыць, што ўсе ЦП саюзаў працуюць так, як працуюць абутнікі.

Яшчэ не так даўно ў апараце скурабутковага трэста быў ускрыт букет рвачоў, бяздзельнікаў, якія свае шкурныя інтарэсы ставілі вышэй інтарэсаў социялістычнага будаўніцтва. Кампанія гэта была выкрыта органамі РСІ. І тады работнікі ЦП здзіўляліся, як яны не маглі заўважыць таго, што тварылася ў апараце трэста.

Неведаюць работнікі ЦП і таго, што **мясцком трэста да гэтага часу вельмі мала зрабіў для таго, каб на уроках агідняй работы трэста ў мінулым году чыць людзей працаваць зараз па-новаму.**

— Мы сядзім на прадпрыемствах,— апраўдваюцца у ЦП.

Але што толку з гэтага? Левінсон быў у Гомелі, на фабрыцы «Праца», цэлы месяц. А фабрыка працягвае ганебна адставаць. Там становішча з выкананнем прамфінплана ніколькі не змянілася. Намеснік старшыні ЦП **Шыманоўскі** два тыдні прасядзеў на магілёўскім заводзе імя **Сталіна,** і нічога практычна гэтаму заводу не дапамог. Ён зафіксаваў дрэнную работу пытаграднага каапгаса, і з гэтым прыехаў у Менск.

— У чым усё-ж галоўная прычына дрэннай работы абутковай прамысловасці?—было задана пытанне ў дзесяты раз работнікам ЦП.

— Па маёй думцы ў тым, што машыны «Анклёп» зношаны, — хватаючыся за апошні аргумент, гаворыць **Левінсон.** Але гэта не так. Не машыны вінаваты, а людзі, якія працуюць на іх. Ёсць-жа такое становішча, калі людзей бяруць з вуліцы і ставяць працаваць на складаных машынах. Навічкоў не вучаць. Ім не дапамагаюць. Прафсаюзныя арганізацыі гэтым пытаннем не цікавяцца. Гэта пацвярджаецца тым, што ў ЦП не ведаюць, якая колькасць членаў саюза займаецца ў тэхнічных гуртках.

— Гэтага ўніку не вялі. Пастараемся завесці.

Вынікі камісіі па чыстцы партыйных арганізацый абутковых фабрык і скуразаводаў даюць канкрэтныя указанні па перабудове работы з тым, каб весці масы на барацьбу за план, за высокаякасную прадукцыю. Прафсаюзным арганізацыям на фабрыках пад кіраўніцтвам партыйных арганізацый патрэбна толькі практычна ажыццявіць указанні па вярхоўнай і справа, безумоўна, пойдзе наперад. ЦП павінна не наогул, а канкрэтна кіраваць фабрычна-заводскімі камітэтамі, разам з імі знайсці метад барацьбы з ворагамі вытворчасці—бракаробамі, рвачамі. Паказаць іх так, каб усе працоўныя нашай краіны ведалі, хто свайй дзейнасцю стараецца пагоршыць дабрабыт рабочага і калгасніка.

Магчымасці для выканання плана па ўсіх яго паказальніках у скурабутковай прамысловасці вялікія. Патрэбна толькі каб прафсаюзы не на словах, а на справе павярнуліся тварам да вытворчасці, практычна ажыццявілі гістарычныя ўказанні правадыра партыі **т. Сталіна.**

Трэст павінен не штампаваць усё тое, што яму даслаюць заводы, а кіраваць прамысловасцю так, як гэтага патрабуе партыя і ўрад.

А. Манькоў.

Аб здачы дзяржаве збожжа, бульбы і гародніны саўгасамі Садгародтрэста

Пастанова СНК БССР і ЦК КП(б)Б

ЦК і СНК устанаўляюць выключна дрэннае выкананне плана па здачы дзяржаве збожжа, бульбы і гародніны саўгасамі сістэмы Садгародтрэста (на 5-Х выкананне па збожжы складае 49 проц., па гародніне — 19,4 проц., па бульбе — 24,8 проц.), а па асобных саўгасах — Галоўчыцы, «Прагрэс», Лютня-Бобрык, Мсціслаўе, Строчыцы і інш. — здача дзяржаве збожжа знаходзіцца пад яўнай пагрозай зрыва, саўгас-жа Лясковічы да 5-га кастрычніка зусім не прыступіў яшчэ да здачы.

Такое становішча з'яўляецца разультатам праяўлення антыдзяржаўных тэндэнцый, зусім нездавальняючага кіраўніцтва і адсутнасці большэвіцкай барацьбы за выкананне абавязацельстваў перад дзяржавай як з боку Садгародтрэста, так і з боку дырэктараў большасці саўгасаў.

Кіраўнік трэста т. САМОХІН замест большэвіцкага, цвёрдага кіраўніцтва здачай збожжа, бульбы і інш. прадукцыі саўгасамі дзяржаве стаў на шлях апартуністычнага патурання гэтым антыдзяржаўным тэндэнцыям, фактычна падтрымліваючы ўсякага рода разважанні аб «невыканальнасці» плана здачы збожжа ў тэрмін, аб тым, што «збожжа сырое», «не хапае сіл» і інш.

Шматлікія паездкі работнікаў трэста ў саўгасы не далі ніякіх зрухаў у справе збожжаздачы дзяржаве. Усё гэта гаворыць аб расхлябанасці кіраўніцтва і апарата трэста і саўгасаў.

Такое становішча ЦК і СНК прызнаюць зусім нецярпімым тым больш, што саўгасы мелі ўсе магчымасці закончыць нязначныя планы здачы збожжа дзяржаве яшчэ ў верасні месяцы і забяспечыць здачу гародніны і бульбы ў тэрміны, устаноўленыя ЦК і СНК.

Выходзячы з гэтага, ЦК і СНК пастанаўляюць:

1. Тав. САМОХІНА — за яўнае патуранне кулакім, антыдзяржаўным праяўленням у рабоце па выкананні абавязацельстваў перад дзяржавай з боку рада работнікаў саўгасаў — з работы зняць. Прасіць ЦКК разгледзець пытанне аб яго партыйнасці. Даручыць пракурору рэспублікі расследаваць і прыцягнуць да адказнасці работнікаў трэста і дырэктараў асобных саўгасаў, вінаватых у невыкананні і процідзеянні выкананню дзяржаўных абавязацельстваў.

2. Прыняць да ведама павядамленне Наркамзема (т. Бенека), што дырэктарам саўгасаў: Галоўчыцы — т. ЛАСАВУ, «Прагрэс» — т. КОЛАСУ, Лютня-Бобрык — т. РАЙЧЭНКА, Мсціслаўе — т. СЕМЕРЫКОВУ, Строчыцы — тав. СКРЫБКО — абвешчана суровая вымова.

Папярэдзіць усіх дырэктараў саўгасаў Садгародтрэста, што калі на працягу бліжэйшых дзён імі не будзе дасягнут рашучы пералом у ходзе выканання абавязацельстваў па здачы збожжа, бульбы і гародніны дзяржаве — яны будуць прыцягнуты да найстражэйшай судовай і партыйнай адказнасці.

3. Адначасова ЦК і СНК адзначаюць нездавальняючае выкананне плана здачы збожжа дзяржаве па другіх трэстах Наркамзема і папярэджваюць дырэктара Насентрэста — т. АНДРЭЕНКА і Лугтрэста — т. КЛІМАВА, што калі на працягу бліжэйшых дзён імі не будуць узяты тэмпы, якія забяспечаюць здачу збожжа дзяржаве ў тэрміны, у адносінах іх таксама будуць прыняты суровыя меры партыйнага ўздзеяння.

4. Абавязаць тав. Бенека (Наркамзем) устанавіць штодзенны нагляд за ходам выканання дзяржаўных абавязацельстваў па здачы прадукцыі як трэстамі ў цэлым, так і кожным саўгасам у паасобку.

5. Абавязаць ГК і РК КП(б)Б, гарсоветы і РВК рашуча патрабаваць ад усіх дырэктараў саўгасаў безумоўнага выканання плана збожжаздачы ва ўстаноўленыя тэрміны і аказаць неабходную дапамогу транспартнымі сродкамі.

АБ ПАРТКІРАЎНІЦТВЕ І РАБОЦЕ КОМСАМОЛА

Рэзалюцыя менскага партыйна-комсамольскага актыва ад 9 кастрычніка 1933 года па дакладу сакратара ЦК КП(б)Б тав. Жэброўскага

Заслухаўшы даклад тав. **Жэброўскага** аб партыйным кіраўніцтве і дапамозе комсамолу, партыйны і комсамольскі актыў г. Менска **вітае большэвіцкія пастановы ЦК УсеКП(б), ЦК УсеЛКСМ і ЦК КП(б)Б** аб рабоце комсамола Беларусі і паркіраўніцтве ім, накіраванымі на далейшае умацаванне і палепшэнне работы комсамола.

Буйныя недахопы і прарывы ў рабоце комсамола, адзначаныя ў пастановах ЦК УсеКП(б), ЦК УсеЛКСМ і ЦК КП(б)Б, асабліва датычаць менскага комсамола, дзе мела месца значная засмечанасць комсамольскіх арганізацый, пазбаўленне актыва, класава-чужымі элементамі і перарадженцамі (завод імя Варапулаева, «Комунар», друкарня імя Сталіна і ў радзе навучальных устаноў).

Гэта з'явілася разультатам спрытнай класавай пільнасці з боку раду звенняў комсамольскіх арганізацый і аслаблення партыкіраўніцтва комсамолам.

Вылучэнне партпрымацаваных на многіх прадпрыемствах носіць фармальны характар. Парткалектывы і ячэйкі не правяралі, наколькі партпрымацаваны да комсамола прымае штодзенна ўдзел і практычна дапамагае комсамольскай арганізацыі ў яе рабоце. На многіх прадпрыемствах (фабрыка «8 сакавіка», «Усход», абутковая фабрыка) мае месца яўная недаацэнка комсамола і інтарэсаванне яго работы.

Партактыў таксама адпачае невыстарчальнае практычнае кіраўніцтва з боку гаркома партыі комсамолам.

Адзначаючы, што за апошні час праведзена значная работа ГК партыі і ГК комсамола па ачыстцы комсамольскіх радоў ад класава-чужых элементаў (з менскай комсамольскай арганізацыі вычышчана звыш 300 комсамольцаў-чужакоў), партактыў лічыць неабходным яшчэ больш павысіць рэвалюцыйную пільнасць і непрымірымасць комсамольскіх арганізацый у барацьбе супроць класавага ворага, ачышчаючы свае рады ад усяго чужога і шкілога.

У метах паляпшэння работы комсамола **абавязаць парткалектывы і партячэйкі замацаваць на рабоце ў комсамоле ў перадачу партыйнай нагрузкі ўсіх партыйцаў-комсамольцаў.**

У найкарацейшы тэрмін **правяраць склад партпрымацаваных, вылучаючы лепшых праверанных комуністаў у якасці партпрымацаваных у рабоце комсамола.** Парткалектывам і партячэйкам наладзіць сістэматычную праверку работы ў комсамоле партпрымацаваных і кожнага члена і кандыдата партыі-комсамольца шляхам склікання спецыяльных нарад, заслухоўвання і абмеркавання на бюро парткалектываў і пасаўных партсходаў справаздач партпрымацаваных і партыйцаў-комсамольцаў аб іх рабоце ў комсамоле.

Адзначаючы яўную невыстарчальную ўдзел комсамола ў праведзенай партыйнай чыстцы, што сведчыць аб слабым разгортванні самакрытыкі ў радах комсамола, прапанаваць гаркому комсамола, парткалектывам дабіцца больш актыўнага ўдзела комсамола ў чыстцы. **Не ўдзеле ў партыйнай чыстцы комсамольцы пазнаюць найгытбейшы сэнс большэвіцкай партыйнасці, пісторыю і магутнасць нашай партыі. На праверцы жывых людзей вучацца быць комуністамі.**

Адна з асноўных задач, што стаіць перад комсамолам, — гэта павышэнне яго ідэйнага ўзроўня. Партактыў адпачае слабую падрыхтоўку комсамола да асенне-зімовай палітучобы і абавязвае гарком партыі і ўсе парткалектывы і ячэйкі ў найкарацейшы тэрмін дабіцца рашучага пералома ў ходзе палітучобы комсамола, забяспечваючы комсамол выпрыманымі прапагандыстамі для кіраўніцтва палітсекцый КСМ, ажыццяўляючы штодзенны кантроль за іх работай.

Абавязаць парткалектывы і партячэйкі забяспечыць дапамогу ячэйкам КСМ у арганізацыі комсамольскіх дзён, вытлумачэнні дакладчыкаў, падводзячы вынікі праведзеных сходаў, не дапускаючы скідання другіх масавых сходаў у комсамольскі дзень.

Для правядзення масавай палітработы рада работнікаў саўгасаў — з работы зняць. Прасіць ЦКК разгледзець пытанне аб яго партыйнасці. Даручыць пракурору рэспублікі расследаваць і прыцягнуць да адказнасці работнікаў трэста і дырэктараў асобных саўгасаў, вінаватых у невыкананні і процідзеянні выкананню дзяржаўных абавязацельстваў.

2. Прыняць да ведама павядамленне Наркамзема (т. Бенека), што дырэктарам саўгасаў: Галоўчыцы — т. ЛАСАВУ, «Прагрэс» — т. КОЛАСУ, Лютня-Бобрык — т. РАЙЧЭНКА, Мсціслаўе — т. СЕМЕРЫКОВУ, Строчыцы — тав. СКРЫБКО — абвешчана суровая вымова.

Папярэдзіць усіх дырэктараў саўгасаў Садгародтрэста, што калі на працягу бліжэйшых дзён імі не будзе дасягнут рашучы пералом у ходзе выканання абавязацельстваў па здачы збожжа, бульбы і гародніны дзяржаве — яны будуць прыцягнуты да найстражэйшай судовай і партыйнай адказнасці.

3. Адначасова ЦК і СНК адзначаюць нездавальняючае выкананне плана здачы збожжа дзяржаве па другіх трэстах Наркамзема і папярэджваюць дырэктара Насентрэста — т. АНДРЭЕНКА і Лугтрэста — т. КЛІМАВА, што калі на працягу бліжэйшых дзён імі не будуць узяты тэмпы, якія забяспечаюць здачу збожжа дзяржаве ў тэрміны, у адносінах іх таксама будуць прыняты суровыя меры партыйнага ўздзеяння.

4. Абавязаць тав. Бенека (Наркамзем) устанавіць штодзенны нагляд за ходам выканання дзяржаўных абавязацельстваў па здачы прадукцыі як трэстамі ў цэлым, так і кожным саўгасам у паасобку.

5. Абавязаць ГК і РК КП(б)Б, гарсоветы і РВК рашуча патрабаваць ад усіх дырэктараў саўгасаў безумоўнага выканання плана збожжаздачы ва ўстаноўленыя тэрміны і аказаць неабходную дапамогу транспартнымі сродкамі.

Заслухаўшы даклад тав. Жэброўскага аб партыйным кіраўніцтве і дапамозе комсамолу, партыйны і комсамольскі актыў г. Менска вітае большэвіцкія пастановы ЦК УсеКП(б), ЦК УсеЛКСМ і ЦК КП(б)Б аб рабоце комсамола Беларусі і паркіраўніцтве ім, накіраванымі на далейшае умацаванне і палепшэнне работы комсамола.

Буйныя недахопы і прарывы ў рабоце комсамола, адзначаныя ў пастановах ЦК УсеКП(б), ЦК УсеЛКСМ і ЦК КП(б)Б, асабліва датычаць менскага комсамола, дзе мела месца значная засмечанасць комсамольскіх арганізацый, пазбаўленне актыва, класава-чужымі элементамі і перарадженцамі (завод імя Варапулаева, «Комунар», друкарня імя Сталіна і ў радзе навучальных устаноў).

Гэта з'явілася разультатам спрытнай класавай пільнасці з боку раду звенняў комсамольскіх арганізацый і аслаблення партыкіраўніцтва комсамолам.

Вылучэнне партпрымацаваных на многіх прадпрыемствах носіць фармальны характар. Парткалектывы і ячэйкі не правяралі, наколькі партпрымацаваны да комсамола прымае штодзенна ўдзел і практычна дапамагае комсамольскай арганізацыі ў яе рабоце. На многіх прадпрыемствах (фабрыка «8 сакавіка», «Усход», абутковая фабрыка) мае месца яўная недаацэнка комсамола і інтарэсаванне яго работы.

Партактыў таксама адпачае невыстарчальнае практычнае кіраўніцтва з боку гаркома партыі комсамолам.

Адзначаючы, што за апошні час праведзена значная работа ГК партыі і ГК комсамола па ачыстцы комсамольскіх радоў ад класава-чужых элементаў (з менскай комсамольскай арганізацыі вычышчана звыш 300 комсамольцаў-чужакоў), партактыў лічыць неабходным яшчэ больш павысіць рэвалюцыйную пільнасць і непрымірымасць комсамольскіх арганізацый у барацьбе супроць класавага ворага, ачышчаючы свае рады ад усяго чужога і шкілога.

У метах паляпшэння работы комсамола **абавязаць парткалектывы і партячэйкі замацаваць на рабоце ў комсамоле ў перадачу партыйнай нагрузкі ўсіх партыйцаў-комсамольцаў.**

У найкарацейшы тэрмін **правяраць склад партпрымацаваных, вылучаючы лепшых праверанных комуністаў у якасці партпрымацаваных у рабоце комсамола.** Парткалектывам і партячэйкам наладзіць сістэматычную праверку работы ў комсамоле партпрымацаваных і кожнага члена і кандыдата партыі-комсамольца шляхам склікання спецыяльных нарад, заслухоўвання і абмеркавання на бюро парткалектываў і пасаўных партсходаў справаздач партпрымацаваных і партыйцаў-комсамольцаў аб іх рабоце ў комсамоле.

Адзначаючы яўную невыстарчальную ўдзел комсамола ў праведзенай партыйнай чыстцы, што сведчыць аб слабым разгортванні самакрытыкі ў радах комсамола, прапанаваць гаркому комсамола, парткалектывам дабіцца больш актыўнага ўдзела комсамола ў чыстцы. **Не ўдзеле ў партыйнай чыстцы комсамольцы пазнаюць найгытбейшы сэнс большэвіцкай партыйнасці, пісторыю і магутнасць нашай партыі. На праверцы жывых людзей вучацца быць комуністамі.**

Адна з асноўных задач, што стаіць перад комсамолам, — гэта павышэнне яго ідэйнага ўзроўня. Партактыў адпачае слабую падрыхтоўку комсамола да асенне-зімовай палітучобы і абавязвае гарком партыі і ўсе парткалектывы і ячэйкі ў найкарацейшы тэрмін дабіцца рашучага пералома ў ходзе палітучобы комсамола, забяспечваючы комсамол выпрыманымі прапагандыстамі для кіраўніцтва палітсекцый КСМ, ажыццяўляючы штодзенны кантроль за іх работай.

Абавязаць парткалектывы і партячэйкі забяспечыць дапамогу ячэйкам КСМ у арганізацыі комсамольскіх дзён, вытлумачэнні дакладчыкаў, падводзячы вынікі праведзеных сходаў, не дапускаючы скідання другіх масавых сходаў у комсамольскі дзень.

Для правядзення масавай палітработы

П. ШЧАДЗІСТАУ

Унутрызаводскае планаванне—вузлавое звяно

Сістэма планавання, якая вынікае з прыроды социялістычнага грамадства, стала асноўным і рашаючым метадам кіраўніцтва народнай гаспадаркі Совецкага Саюза.

«Планаванне з'яўляецца тым вузлавым звяном нашай гаспадарчай сістэмы, ад якога непасрэдна залежыць пасяховае вырашэнне усіх праблем социялістычнага будаўніцтва» (Кагановіч).

Унутрызаводскае планаванне ёсць арганічная, непарыўная частка агульнага-дзяржаўнага народна-гаспадарчага плана. Ва ўмовах совецкай гаспадаркі прадпрыемства гэта клетачка агульнага гаспадарчага цэлага, якая развіваецца на аднаму социялістычнаму плану.

План асобнага прадпрыемства—гэта доўсіх усяго народна-гаспадарчага плана. Таму правільна складзены план завода, фабрыкі, яго выкананне—ўсё гэта ёсць барацьба за паспяховае социялістычнае будаўніцтва. Наадварот, невыкананне плана па асобных прадпрыемствах парушае ў некаторай ступені спрэчнасць усяго гаспадарчага комплекса. Прарывы, напрыклад, у тарфяной прамысловасці запрудзіць работу ўсёй прамысловасці, у тым ліку і машынабудаўнічай, што ў сваю чаргу затармозіць становішча работы самой тарфяной прамысловасці (невыкананне плана па торфаматах).

Яшчэ XII-ты з'езд нашай партыі адзначыў, што **«корань вытворчага поспеха, або наадварот няўдач знаходзіцца ў асноўнай прамысловай адзінцы, г. зн. фабрыцы ці заводзе.** Вось чаму выкананне нізавога вытворчага планавання мае вялізнай важнасці значэнне.

Што мы разумеем пад нізавым вытворчым унутрызаводскім планаваннем? Сюды мы адносім тэхніка-эканамічнае (дырэктыўнае), тэхналагічнае і аперацыйна-вытворчае або календарнае планаванне. Дырэктыўнае планаванне дае нашаму прадпрыемству выразнае заданне на колькасных і якасных паказальніках вытворчасці, заданні матэрыяльна-тэхнічных рэсурсаў і розных арганізацыйных мерапрыемстваў, якія забяспечваюць выкананне плана. Дырэктыўнае планаванне вынікае і ўстанаўлене ў сувязі з напрамкамі народнай гаспадаркі сутаць пяцігадовага плана. Дырэктыўнае планаванне ёсць арганічнае і ўстанаўлене ў сувязі з напрамкамі народнай гаспадаркі сутаць пяцігадовага плана.

Зусім зразумела, што такога планавання на капіталістычных прадпрыемствах, дзе кожнае в іх вядзе сваю вытворчасць у канкурэнтнай барацьбе, дзе рынкавая кан'юктура складаецца стыхійна, не можа быць.

Ці здолелі мы паставіць справу унутрызаводскага планавання на належную вышыню, каб забяспечыць пла мерны бесперабойны ход вытворчага працэса? Безумоўна у

ПРАЦЭС АБ ПАДПАЛЕ РЭЙХСТАГА

ПРАВАКАЦЫЙНАЕ ВЫДАЛЕННЕ ДЗІМІТРАВА З ЗАЛЫ СУДА

ПРАГА, 11. (БЕЛТА).

Сёння рэйхстаг, дзе праходзіць працэс, зачынены яшчэ мацнейшым паліцэйскім кардонам. Наведвальнікі сёння пад падаюць куды больш суроваму кантролю, чым учора.

Калі выводзяць падсудных, кідаецца ў вочы, што Ван дэр-Люббе ў адрозненне ад мінулых дзён чыста прычасаны і прыбраны, як быццам для асабліва ўрачыстага дня.

Старшыня абвяшчае, што заўтра ўвечары ў будынку рэйхстага будзе зроблена рэканструкцыя падзей, якія адбыліся ў вечар падпала.

У сувязі з гэтым Дзімітраў хоча задаць пытанне, але старшыня без усякай падставы пазбаўляе яго слова.

Дзімітраў рашуча пратэстуе супроць гэтага і заяўляе:

«Мы не толькі падсудныя, мы і абаронцы».

Склад суда тут-жа падымаецца і выходзіць на нараду, а праз некалькі мінут старшыня абвяшчае рашэнне: «За паўторнае непадпарадкаванне распараджэн ням старшыні Дзімітраў выключаецца з пасяджэння суда. Адвядзіце яго ў турму».

Дзімітраў рашуча і ўсхваляванна пратэстуе, але яго моцна выводзяць з залы. Відавочна, не дарэмна старшыня сёння справаказаў выключэнне Дзімітрава, калі мае быць допыт раду важных «сведак» абвінавачання і калі, мяркуючы па знадворнаму выгляду Ван дэр-Люббе, суд, відавочна, мае падставу разлічваць, што ён сёння атрымае больш выгодныя, чым да гэтага часу, паказанні ад яго.

Берлінскі карэспандэнт «Прагер тагеблат» падкрэсліваў, што учора імянна Дзімітраў узяўляў сабой рухаючую сілу допыта, што ён проста такі «учыніў бліскучы допыт сведак» і таму меў рэзкую сутычку з старшынёй суда Бюнгерам. Берлінскі карэспандэнт гэтай спачуваючай нацыянал-сацыялістам газеты вымушан канстатаваць «дзіўнасці» учарайшніх «сведак». Карэспандэнт піша:

«Мяркуючы па паказаннях першых сведак, як відаць, усё яшчэ прабуюць падтрымліваць версію, быццам Ван дэр-Люббе адзін падпальваў рэйхстаг, хоць эксперты лічаць гэта нематчымым. Сведкі таксама крыху дзіўныя, у прыватнасці студэнт, які ў поўнай цемры так ясна бачыў на першым паверсе рэйхстага падпальшчыка, што падрабязна яго апісвае. Дзіўным з'яўляецца таксама паліцэйскі, які, згодна яго паказанням, не кінуўся ў сярэдзіну рэйхстага, а бег уздоўж будынка са святлом факела. Ван дэр-Люббе можна было-б злавіць праз 3 мінуты пасля таго, як яго убачылі ў вакне. Аднак, усе, відавочна, вялі сябе не так, як здавалася натуральным, і таму рэйхстаг пылаў».

ПРАДАЖНЫ ЛАКЕЙ ФАШЫСЦКАЙ ЮСТЫЦЫІ

ТВАР АФІЦЫЯЛЬНАГА „АБАРОНЦЫ" ТЭЙХЕРТА

ПРАГА, 11. (БЕЛТА).

Берлінскі карэспандэнт чэхаславацкага тэлеграфнага агенцтва паведамляе аб сцэне, якая разыгралася ўчора вакол працэса і якая ярка характарызуе ролю казённага «абаронцы» баўгарскіх рэвалюцыянераў Тэйхерта.

Як вядома, баўгарскія адвакаты Грыгораў і Дзечаў, якія не былі дапушчаны да абароны абвінавачаных баўгарскіх рэвалюцыянераў, атрымалі дазвол ад суда прысутнічаць на працэсе, вядучы справу падсудных і ўносіць прапановы.

Учора ў кулуарах працэса абодва баўгарскія адвакаты падышлі да Тэйхерта і патрабавалі, каб ён прадпрыняў рад крокаў да атрымання дакументаў і выклікі некалькіх сведак, паказанні якіх могуць служыць інтарэсам абвінавачаных.

Тэйхерт груба адмовіўся прыняць прапанову баўгарскіх адвакатаў, голасна крыкнуў і ўказаў, што прапанова баўгарскіх адвакатаў з'яўляецца «бессаромным умяшваннем у ход працэса».

Тэйхерт наогул адмовіўся гаварыць на гэту тэму з Грыгоравым і Дзечавым.

ФАЛЬСІФІКАЦЫЯ ПАКАЗАННЯЎ

У сувязі з гэтай сцэнай карэспандэнт чэха-славацкага агенцтва падкрэслівае, што Тэйхерт фактычна сабатуе абарону абвінавачаных баўтар.

Далей карэспандэнт гэтага агенцтва паведамляе, што Грыгораў, Дзечаў і французскі адвакат Білар атрымалі з Галандыі пратэст двух асоб, якія ў свой час былі дапытаны паліцэйскім следчым Гейзігам аб асобе і палітычнай дзейнасці Ван дэр-Люббе. Абодва дапытаныя Гейзігам сведкі заяўляюць у сваім пратэсце, што іх паказанні былі прыведзены Гейзігам перад судом у скажоным выглядзе.

Наконт допыта па ўчарайшным пасяджэнні суда «сведак» Платэра і Талера, якія заяўлялі, што яны праходзілі міма будынка рэйхстага і першы з іх бачыў аднаго чалавека ўнутры будынка з факелам, а другі двух, — берлінскі карэспандэнт газеты «Прагер Тагеблат» адзначае дзіўныя паводзіны «сведак» і супярэчнасці ў іх паказаннях.

ВІЗІТ ТЫТУЛЕСКУ ПАЎПРЭДУ СССР У ВАРШАВЕ

ВАРШАВА, 10. (Белта).

Прыбыўшы 9-га ў Варшаву румынскі міністр замежных спраў **Тытулеску** і румынскі пасол у Варшаве **Кадэрэ** зрабілі сёння візіт паўнамоцнаму прадстаўніку СССР у Варшаве т. Антонаву-Аўсеенка.

***

ВАРШАВА, 11. (БЕЛТА).

Як паведамляе агенцтва Пат, 9 гэтага месяца румынскі міністр замежных спраў Тытулеску ўручыў паўнамоцнаму прадстаўніку СССР у Варшаве т. Антонаву-Аўсеенка ў будынку пасольства СССР грамату аб ратыфікацыі Румыніяй канвенцыі аб азначэнні агрэсара, падпісанай у Лондане 3-га ліпеня 1933 года, для перадачы гэтага дакумента совецкаму ўраду ў адпаведнасці з пастановай 4-га артыкула канвенцыі.

ХВАЛЯВАННІ Ў АНГЕЛЬСКІМ ФЛОЦЕ

ЛОНДАН, 12. (БЕЛТА).

«Дэйлі мейль» паведамляе аб чутках, што на буйным ліпейным караблі «Гуд», у момант яго адбыцця ў Паўночнае мора для ўдзела ў манеўрах, мела месца «парушэнне дысцыпліны».

Замешанныя ў гэтай справе маракі былі пераведзены на контр-мінаносцы і адначасова было дана распараджэнне аб пераводзе лінкора з яго стаянкі ў Інвергардоне ў Портсмут.

Падзеі гэтыя супастаўляюць з хваляваннямі ў брытанскім флоце ў Інвергардоне ў верасні 1931 г., калі матрасам была зніжана пенсія.

Газета публікуе гэта паведамленне разам з абвяржэннем ваеннага міністра.

ПРАВАЛ ПА УСІХ ЛІНІЯХ

ПРАГА. (БЕЛТА).

«Чэске слово» (орган партыі Бенеша) падводзіць вынікі пасяджэння працэса аб падпале рэйхстага, якія адбыліся ў Лейпцыгу. Газета лічыць устаноўленым:

1. Усе прысутныя ў дзе цвёрда пераконаны ў вінаватасці Торглера і баўгарскіх камуністаў. Гэту думку падзяляе таксама ўвесь свет.

2. Падсудныя комуністы поўнасцю даказалі сваё алібі.

3. Ван дэр-Люббе зусім ясна заявіў, што падсудныя комуністы не маюць ніякіх адносін да падпала.

4. Няма ні аднаго сведкі, які змог-бы даказаць удзел Торглера і баўгарскіх комуністаў у падпале рэйхстага.

Што датычыць Ван дэр-Люббе, дык, паводле слоў газеты, ён робіць уражанне чалавека, перад якім паставлена задача — паменш балбатаць, каб гэтым не сапсаваць справы.

З пункту гледжання юрыдычнага газеты расцэньваюць мінулыя 3 тыдні, як ганебны правал абвінавачання. Аднак, газеты ўказваюць, што было-б памылкова рабіць адсюль той вывад, што падсудныя комуністы выратаваны. На працэсе будуць прымацца пад увагу не факты, а паасобныя выказванні з тэкста фразы ў літаратурных творах, што не раз ужо прарабляў пракурор. Усё гэта, на думку газеты, сведчыць аб тым, што **ТОРГЛЕРУ і ТРОМ БАЎГАРСКІМ КОМУНІСТАМ ПА-РАНЕЙШАМУ ПАГРАЖАЕ ВЯЛІКАЯ НЕБЯСПЕКА.**

ПАДСТАЎНЫЯ „СВЕДКІ" З ПАЛІЦЭЙ-ПРЭЗІДЫУМА КАНЧАТКОВА ЗАБЛЫТАЛІСЯ

ПРАГА. (БЕЛТА).

Пасля допыта «сведкі» Флетэра суд пераходзіць да допыта новага «сведкі» Талера, у задачу якога ўваходзіць пад мацаваць апошнюю афіцыяльную версію аб тым, што Ван дэр-Люббе адзін ці з суўдзельнікамі ўлазіў у важно рэйхстага, і тым самым знець пытанне аб скарыстанні падпальшчыкамі падземнага хода з кватэры Герынга.

«Сведка» Талер паказвае, што ён нібыта бачыў, як у важно будынка рэйхстага ўлазіла двое. Пачуўшы звон разбітай шыбы, Талер нібыта прыбег на балюстраду рэйхстага. Ён «бачыў» у твар аднаго з іх і абрыс другога. Талер, далей «бачыў», як у памяшканні рэстарана рэйхстага хтосці бег з факелам у руках.

Далей паказанні Талера пачынаюць набываць загадковы характар. Паводле слоў афіцыяльнай судовай справаздачы, Талер заявіў, што праз некалькі мінут пасля пачатку пажара да рэйхстага прыбыла паліцыя і пажарныя. Патушыўшы пажар у рэстаране, пажарныя пасхалі. Разышлася таксама публіка, якая сабралася каля рэйхстага, пашоў і Талер.

Каля трыумфальнай калоны ён азірнуўся і, убачыўшы агонь у купале рэйхстага, вярнуўся назад і сказаў пажарным, што будынак гарыць таксама і ўнутры.

Пасля гэтага «паказання» застаецца незразумелым, чаму паліцыя і пажарныя, патушыўшы пажар у рэстаране, спакойна ад'ехалі, хто даў распараджэнне пасхаць і зноў вярнуцца, калі загарэлася зала пасяджэнняў.

Вельмі падазроны таксама факт, які адбыўся па сённяшнім пасяджэнні; калі выкліканы ў якасці сведкі паліцэйскі Буверт, першы прыбешты да рэйхстага, сёння не пазнаў «сведкі» Талера, які нібыта сказаў яму аб пажары. Буверт паёмка стараўся потым выправіць сваё няўдалае паказанне.

Паводле паведамлення агенцтва Вольф Дзімітраў «зноў пачаў задаваць недапушчальныя пытанні».

Старшыня суда Бюнгер груба абрывае Дзімітрава.

Дзімітраў заяўляе ў адказ на гэта: **«НА ГЭТЫМ ПРАЦЭСЕ Я НЕ ДАЎЖНІК, А КРЭДЫТОР,** а таму...»

Старшыня: — Я вас пазбаўляю слова.

Дзімітраў рашуча пратэстуе.

Далей старшыня ставіць рад пытанняў Ван дэр-Люббе. Той па-ранейшаму ўнікае адказаў зразумелымі сказамі, каб не прагаварыцца аб сапраўдным малюнку падпала. Пасля доўгай гульні старшыні з Ван дэр-Люббе ў пытанні і адказы, старшыня вяртаецца да старога пытання:

— Вы адзін улезлі ў будынак рэйхстага?

Ван дэр-Люббе: — Так.

Старшыня: — Вы адзін падпалілі рэйхстаг?

Ван дэр-Люббе: — Так.

Дзімітраў моцна заяўляе: — Гэта немагчыма, гэта бязглуздзіца.

У допыт тады ўмешваецца пракурор Вернер. Ён пытаецца ў Ван дэр-Люббе: — Ці не падрыхтован пажар іншымі?

Ван дэр-Люббе на гэта адказвае: — Я гэтага не магу сказаць.

Дзімітраў кідае рэпліку: — Ван дэр-Люббе не хоча прызнаць, што ён быў зброяй другіх.

Пасля заўтрашняга пасяджэння суда зноў будзе абвешчан перапынак на дзень.

ДРУК АНГЛІІ АБ ПРАЦЭСЕ

ЛОНДАН, 11. (БЕЛТА).

Лейпцыгскія карэспандэнты ангельскіх газет, перадаючы падрабязнасці ўчарайшняга пасяджэння працэса аб падпале рэйхстага, падкрэсліваюць супярэчнасці ў паказаннях сведак, сцвярджаўных, быццам яны бачылі, як падпальваўся рэйхстаг.

Адзін з іх гаварыў пры гэтым аб адным падпальшчыку, а другі — аб двух. Карэспандэнт «Таймс» адзначае таксама, што Флетэр, які нібыта паведаміў паставому паліцэйскаму аб бачаным, дзіўным чынам не пазнаў паліцэйскага Буверта. Тым часам Буверт сцвярджае, што ён быў адзіным паліцэйскім, які сталу на пасту каля гэтай часткі будынка.

Берлінскі карэспандэнт «Манчэстэр гардыян» называе «адзіўлючым» паводзіны Флетэра, які, паведаміўшы паставому паліцэйскаму пра пажар, спакойна пашоў дамоў, а на судзе заявіў, што ён быў у гэты час «у стане выключнага ўзбуджэння».

Паводле слоў карэспандэнта, тут само напрошвалася, каб прадстаўнік абароны задаў Флетэру пытанне: чаму-ж ён пашоў дамоў. Аднак, гэта пытанне задаў толькі Дзімітраў. «За час гэтага працэса, — дадае карэспандэнт, — столькі пытанняў, здавалася, павінны былі быць заданы і тым не менш іх не задавалі».

ФРАНЦУЗСКІ ДРУК ВЫСМЕИВАЕ ПАЛІЦЭЙСКІХ „СВЕДАК"

ПАРЫЖ, 12. (БЕЛТА).

Каментуючы паведамленні аб ходзе працэса аб падпале рэйхстага, французскі друк рэзка крытыкуе паказанні «сведак» Флетэра, Буверта і Талера і ўказвае на супярэчнасці ў іх паказаннях.

Супастаўляючы паказанні Флетэра і Буверта, «Эмпрансіжан» адзначае:

«Сапраўды цяжка растлумачыць сабе, як гэта пры падобных абставінах ахова неадкладна-ж не прыняла меры і як гэты суб'ект з такой лёгкасцю пралезны ў падобны будынак, меў столькі часу для разгульвання па ўсіх памяшканнях і для таго, каб адначасова зрабіць пажар у некалькіх месцах».

«Пары суар» піша, што «і галоўныя сведкі не прынеслі вялікай карысці абвінавачанню».

АБ РАБОЦЕ БЕЛ. МБІТ

Пастанова прэзідыума УсеМБІТ УсеЦСПС

Заслухаўшы даклад старшыні Бел МБІТ тав. Казімірчыка аб работе Бел МБІТ і садаклад тав. Алёшына (Усе МБІТ) прэзідыум УсеМБІТ УсеЦСПС лічыць, што прэзідыум БелМБІТ дапусціў рад грубейшых палітычных памылак—прымірэнчыя адносіны да фактаў сабатажа пастаноў ЦК УсеКП(б) і СНК СССР па вугалю і чыгуначнаму транспарту, адсутнасць канкрэтнай дапамогі ў перабудове работы ІТС (Менск, Віцебск) і г. д., чым садзейнічалі развалу работы гэтых арганізацый і аб'ектыўнаму прыкрыванню сабатажнікаў.

Адсутнасць з боку прэзідыума Бел МБІТ большэвіцкай барацьбы з канцылярска-бюракратычнымі метадамі кіраўніцтва, з антышартыўнай практыкай паасобных ІТР і арганізацый, сабатуючых умацаванне рашаючых вытворчых звёнаў цэха і ўчастка кваліфікаванымі спецыялістамі (Лесбел, завод «Комунар», Бабруйскі г. д.)—прывялі да арыва работы па перабудове organaў ІТС па раду секцый Беларусі (БЖКС, атульнае машынабудаўніцтва, сувязь і інш.).

Прэзідыум БелМБІТ не прыняў ніякіх мер да перанясення вопыта лепшых узораў работы паасобных ІТС на адсталыя калектывы прадпрыемстваў Беларусі, не ўзначаліў барацьбу перадавых ІТР (з-д «Большэвік», паасобныя ІТС Лесасплава) не выкананне пастаноў ЦК і СНК плана работы БелМБІТ не выканан ні па аднаму з важнейшых пытанняў перабудовы.

БелМБІТ не разгарнуў палітыка-масавай работы сярод спецыялістаў, не арганізаваў барацьбы з контр-рэвалюцыйнай шкодніцкай і варыцкадзяржаўным шавінізмам, не ледзячы на выключнае значэнне гэтай работы ва ўмовах Беларусі.

Выходзячы з гэтага, прэзідыум УсеМБІТ **пастанаўляе:**

1. За прымірэнчыя адносіны да фактаў яўнага сабатажа па перабудове чыгуначнага транспарта і organaў ІТС Беларусі, апартуністычныя адносіны да дырэктыў партыі і ўрада па ўмацаванні цэха і ўчастка кваліфікаванымі спецыялістамі, няўменне ўзначаліць барацьбу лепшых ІТР і ІТС за большэвіцкую перабудову работы ІТС у Беларусі,—прэзідыум БелМБІТ распусціць.

Прэзідыум УсеМБІТ адзначае, што старшыня БелМБІТ, член КП(б)Б тав. **Казімірчык** не справіўся з работай, не мабілізаваў грамадскасць ІТР Беларусі на выкананне задач, што стаяць перад совецкім жалезнадарожным, дапусціў рад грубых палітычных памылак у сваёй рабоце, аб'ектыўна прыкрываўшы сабатажнікаў і апартуністаў, прывёў да развала работы БелМБІТ'а, і пастанаўляе тав. **Казімірчыка** з работы **зняць,** перадаўшы ўвесь матэрыял аб яго рабоце ў ЦКК КП(б)Б і камісіі па чыстцы.

Лічачы адказнымі за падобны стан работы і членаў прэзідыума БелМБІТ, пытанне аб членах УсеКП(б)—т. т. **Андронаве, Карзенко, Позняку, Тобуле, Кавалёве і Шатіра**—перадаць у ЦКК КП(б)Б для прыцягнення да партыйнай адказнасці.

Пытанне аб адказнасці членаў прэзідыума т. т. **Фурмана, Бурдзенева, Бушка, Зісмана і Шорахава** паставіць перад адпаведнымі бюро ІТС саюзаў.

2. Лічыць неабходным склікание надзвычайнага пленума БелМБІТ на 20-25 кастрычніка г. г.

Прасіць сакратарыят УсеЦСПС кіраўніцтва работай ІТС да пленума і саму падрыхтоўку пленума БелМБІТ ускласці на прэзідыум ЦСПС Беларусі.

3. Прэзідыум УсеМБІТ УсеЦСПС ка статуе недавацэнку работы сярод спецыялістаў з боку прэзідыума ЦСПСВ, не ўскрываўшага развала ў работе БелМБІТ і не зрабіўшага з гэтага палітычных вывадаў.

Прэзідыум УсеМБІТ УсеЦСПС асабліва адзначае недапушчальныя адносіны кіраўніцтва ЦСПСВ да ўмацавання БелМБІТ'а кіруючымі работнікамі, перакідку на гаспадарную работу апошняга аслабанёнага работніка без замены яго другім, агаленне кіраўніцтва БелМБІТ'а ў момант карэннай перабудовы organaў ІТС у сувязі з пастановамі ЦК і СНК па вугалю і чыгуначнаму транспарту.

Ускладаючы асноўную адказнасць за развал работы БелМБІТ'а на ЦСПСВ і падкрэсліваючы поўную адсутнасць кіраўніцтва з боку апошняга работай сярод ІТР,—прэзідыум УсеМБІТ просіць сакратарыят УсеЦСПС накласці на ЦСПСВ адпаведныя спагнанні.

Адначасова звяртаць увагу ЦСПСВ на зусім нездавальняючы падбор кіруючых работнікаў ІТС (Гельберг—старшыня РВ ІТС БЖКС, Шчэглоў—нач. старшыні гарМБІТ'а) і на сістэматычнае выкарыстанне работнікаў ІТС і МБІТ'а не па рабоце ІТС (Казімірчык, Шчэглоў, Новікаў, Тамашкевіч), маючае масавае папырэнне сярод саюзных арганізацый Беларусі, пазітавай якому з'яўляецца глыбокая недавацэнка прафсаюзамі Беларусі работы сярод спецыялістаў.

4. Прэзідыум УсеМБІТ'а адзначае, што не гледзячы на пасылку рада прадстаўнікоў УсеМБІТ у Беларусь па раду канкрэтных заданняў, аказаўшых дапамогу арганізацыям ІТС і БелМБІТ'у (т. т. Шмуклер, Бонапарт), усё-ж апераднае кіраўніцтва з боку УсеМБІТ'а работай БелМБІТ'а было крайне недастатковае, таксама як і не былі своечасова прыняты меры да карэннага аздараўлення работы ІТС у Беларусі і ўмацавання работы БелМБІТ'а.

Для аказання канкрэтнай дапамогі па перабудове ІТС у Беларусі, па разгортванні масавай работы ў перыяд падрыхтоўкі да склікання пленума,—камандыраваць у Менск т. **Алёшына.**

5. Прапаноўваць усім органам ІТС Беларусі ў масавым разгортванні сацыялістычных форм працы забяспечыць пералом у выкананні пастаноў ЦК і СНК па вугалю і чыгуначнаму транспарту, арганізаваўшы канкрэтную дапамогу МБ ІТС Менскага чыгуначнага вузла.

Прэзідыум УсеМБІТ абавязвае усе секцыйныя organы Беларусі ўзначаліць работу па перабудове структуры кіраўніцтва і тэхнічнага кіраўніцтва, па ўмацаванні вядучых участкаў і цэхаў кваліфікаванымі спецыялістамі, узначаліўшы работу па перакідцы максімальнай колькасці ІТР у цэхі, прыняўшы ўсе меры да стварэння для цэхавых ІТР лепшых матэрыяльна-бытавых умоў.

6. Прапановаць усім ЦВ ІТС саюзаў забяспечыць шырокую дапамогу рэспубліканскаму бюро ІТС Беларусі ў перабудове сістэмы заработнай платы ІТР, арабіўшы апошнюю асноўным вагаром у справе ўзняцця творчай ініцыятывы пэхавых ІТР.

ПАВЕДАМЛЕННІ

Партклегія ЦКК КП(б)Б паведамляе, што з 15 па 17 кастрычніка ў г. Оршы будзе працаваць выязная парткамісія ЦКК КП(б)Б на разгляду партспраў Талачынскага, Дубровенскага, Мсціслаўскага, Аршанскага, Горацкага і Крупскага раёнаў па апеляцыях т. т. (гл. прыкладаемы спіс).

Яўка выклікаемых т. т. абавязковая.

Выклікаемыя т. т. павінны прадставіць партыйнай камісіі характарыстыкі аб адношэнні сваёй рабоце.

Па Талачынскаму раёну

Выклікаюцца на 15 кастрычніка 1933 г.

Ершов Г. Н., Барцоўскі І. А., Жукоўскі Ц. В., Цукановаў І. С., Мідзюк Ю. Р., Будзнік М. М., Дубко П. Л., Семянкоў І. М., Цярэшчанка Н. С., Клемашэўскі К., Толічын С. Д., Барвінкоў Р. А., Захаровіч Д. Н., Камароўскі С., Салтановіч Д. З., Міліцкі І. І., Ерковіч І. Г., Кубарскі Е. З., Пімненаў, Шэведеў Я. Л., Шпакоўскі В. Н., Макараў А. Х., Калясоўскі Н. С., Сыірыдовіч С. Ц., Цук С. Я., Гарэлаў Н., Ступак А. М., Фралоў Б. О., Паглоцін С. Р., Фурсаў, Масленкаў І. І., Шавусеў Ц. И., Чарнушчык І. К., Шавернеў М. Т., Селядцоў К. Я.

Па Дубровенскаму раёну

Выклікаюцца на 15 кастрычніка 1933 г.

Сілкоў Д. П., Малінаўскі А. Г., Мірончык В. Н., Калячко Ц. П., Пырко С. Я., Быўшынаў С. А., Канцэраў А. С., Камачэнка Я. З., Жалязоўскі С. С., Цыркуноў С. Ф., Дзякаў І. Х., Вайнер А. Р., Лазарын Я. І.

Па г. Оршы

Выклікаюцца на 16 кастрычніка 1933 г.

Таганові́ч Я. В., Аўтуха С. М., Раёўскі С. І., Гетманаў І. П., Лагун П. В., Пашоў Е. Н., Жемаздзінаў К. М., Бабароўскі П. К., Очасны А. М., Куліпоў В. І., Крыгоўскі Я. Р., Кілышын Ц. В., Царенкаў П., Каганцоў Б. В., Васілеўская Н. Л., Бутрэменка А. М., Ганчароў К. І., Штэйгарт А. М., Слімянёў С. М., Савіцкі Ф. М., Казлоўская М. Н., Пікляроў І. П., Рудзін А. А., Левін Л. С., Батура П. П., Краўцоў П. П., Багадзевіч М. П., Сыч П. Ф., Шурынаў А. П., Гетманаў А. М., Бохан Р. Р., Элькін Б. М., Сіпаровіч П. Д., Фралоў П. І., Сямёнаў Д. С., Купцавіч. К. Р., Беда А. Я., Тыянка П., Янкоўскі С. В., Лявоненка, Росін М., Янгум Э. Г., Антопчык.

Па Мсціслаўскаму раёну

Выклікаюцца на 17 кастрычніка 1933 г.

Яфрэменка П. Л., Самусёў П. Л., Паўлюченка М. С., Лінвінаў П. А., Салаўёў А. Г., Гурко М. Т., Булапчык Я., Ліпкін Я. В., Раманенка П. І., Красоўскі П. П., Ермакоў І. Г., Дзянісаў М. Л., Майсеёў А. Е., Макарэвіч З., Босаў Л. С., Сталяроў С. Т., Марозаў А. К., Макарэнка Л. А., Капавеленка Н. А., Звонцаў В., Масапін М., Міронаў С. І., Аўтраменка А. С., Ілінцьеў Р. Д., Чуйнаў А. Д., Булахоў А. М., Перапкіна А. Г., Снапкоў В. Б., Езерскі М. А., Чыстабародаў Д. К.

Па Горацкаму раёну

Выклікаюцца на 17 кастрычніка 1933 г.

Мінакоў Р. К., Іваноў П. Я., Турхан А. А., Прупнікаў І. А., Глагочыны П. М., Барэйша І. С., Лявонцаў Я. П., Прудзічэнка К., Казлоў Н. В., Шульман Б. Я., Крокасінскі І. І., Шікапцоў С. А., Мануйлікаў В. А, Кулянцоў С. М., Бурдзюнюк П. А., Генькін М. Д., Шрамякоў Т. П., Шрамякоў Г. А., Савасцянаў А. А., Кісялёў І., Анішчанка М., Тарасаў Н. М., Лаўрэнаў Г. А., Таптуноў С. С., Рагаўнец І. Т., Філімонаў М., Дзенісенка І. А., Тянышоў В. К.

Па Крупскаму раёну

Выклікаюцца на 17 кастрычніка 1933 г.

Малашкевіч Л. А., Міронава І. М., Латпіцкі С. М.

Рэспубліканская камісія па чыстцы КП(б)Б паведамляе, што разгляд апеляцый, прызначаных па Дрысенскаму раёну на 14-Х, па Полацкаму на 16-Х, па Расонскаму на 15-Х і па Ушацкаму на 17-Х — адкладаецца.

Аб часе разгляда будзе паведамлена дадаткова.

Рэспубліканская камісія па чыстцы КП(б)Б.

***

Гарком КП(б)Б і гарком саюза работнікаў хаперацыі і дзяржгандлю склікае 14-га кастрычніка г. т. а 7-й гадзіне ўвечары ў памяшканні клуба хаперацыйных работнікаў (пр. Энгельса і Комуністычнай) нараду сакратароў парт'ячэек, старшынь МК і прафпаўпаважаных па пытанню аб падрыхтоўцы да агульна-гарадской вытворчай канферэнцыі хаперацыйна-гандлёвай сеткі, аб пастаноне камісіі па чыстцы ячэек хаперацыйнай сеткі па вынніках выканання фінплана III-га квартала і пратычных мерапрыемстваў па выкананню кантрольных лічбаў на IV квартал.

Яўка сакратароў парт'ячэек, старшынь МК і прафпаўпаважаных абавязкова.

Менгарком КП(б)Б.
Гарком саюза раб. хагп. і дзяржгандлю.

***

СЁННЯ, 13 кастрычніка, у 6 гадзін вечара, у памяшканні **наркамата лёгкай прамысловасці БССР**

ПАЧЫНАЕЦЦА ЧЫСТКА ЯЧЭЙКІ КП(б)Б НАРКАМАТА

Просьба да прадпрыемстваў і трастаў НКЛП і арганізацый, маючых дачыненне да дзейнасці НКЛП БССР, прыняць актыўны ўдзел у чыстцы. Камісія працуе штодзенна з 4-х да 6-ці гадзін веч. па прыёму матэрыялаў (пакой № 2, тэл. 23-337).

Ячэйковая камісія па чыстцы.

Адказны рэдактар Г. Н. БРАГІНСКІ.

ДЗЯРЖ. ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР
вул. ВАЛАДАРСКАГА
АПОШНІЯ 4 4 ГАСТРОЛІ
МЮЗІК-ХОЛ ЭЎРАПЕЙСКАГА АТРАКЦЫЁНА
КІО
з яго 17 асістэнтамі.
Новая праграма! — Новыя і люзіі!
Пач. у 8 г. 30 м. веч. Каса—ад 12 г. дня

Кіно Інтэрнацыянал | КВЕТКА КАХАННЯ
Кіно Пролетарый | 2-я заключная серыя Стальны чалавек
Кіно „Спартак" | з 13 кастрычніка
Выдатны трукавы фільм
КРЫЛЛІ
драма ў 6 частках.
Каса—с 4 гадзін.

БАРЫСАЎСКАЯ ЛЕСАШКОЛА абвяшчае ДСЕННІ НАБОР
па наступных спецыяльнасцях:
1. Цыркуляршчыкаў-станочнікаў на шпалярэзачных станках—60 чал. Тэрмін навучання—6 месяцаў.
2. Машыністаў па механізаванай пагрузцы выгрузцы і прыплаву драўніны 30 чал. Тэрмін навучання—12 месяцаў.
3. Кваліфікаваных рабочых-брыгадзіраў малявога і плытавога сплава—30 чал. Тэрмін навучання—5 месяцаў.
4. Кваліфікаваных рабочых-брыгадзіраў па вялцы і раскрыжоўцы дрэвастанаў—60 чал. Тэрмін навучання 6м-цаў.
Пачатак заняткаў—з 15 кастрычніка.
Прымаюцца асобы з адукацыяй 5—6 і 7 груп семігодні. Узрост не ніжэй 16 год. Прынятым забяспечваюцца інтэрнатам і сталовай, а хлебны паёк і інш, будзе выдавацца праз АРЗ'ы, за якімі замацаваны. Стыпендыя—ад 45 да 70 р. у месяц, у залежнасці ад паспяховасці.
Заявы і дакументы дасылаць па адрасу: г. Барысаў, Андрэеўская, 22, лесашкола.
Дырэкцыя.

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ МОПР БССР, МЕНГАРКОМ МОПР, БЕЛАРУСКАЕ АДДЗЯЛЕННЕ Т-ВА СТАРЫХ БОЛЬШЭВІКОЎ І БЕЛАРУСКАЕ АДДЗЯЛЕННЕ Т-ВА Б. ПАЛІТКАТАРЖАН І ССЫЛЬНЫХ ПАСЯЛЕНЦАЎ
арганізуюць
ВЯЛІКІ ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНЫ ВЕЧАР
прысвечаны 60-ГАДОВАМУ ЮБІЛЕЮ
з дня нараджэння старшыні выканкому МОПР і ЦК МОПР СССР— тав. Е. Д. СТАСАВАЙ.
Вечер адбудзецца 14 КАСТРЫЧНІКА, у 6 палов. гадз. веч., у памяшканні польскага тэатра (Совецкая вул., ля дому Урада)
ПРАГРАМА ВЕЧАРА.
1. Даклад аб 60-гадовым юбілею тав. СТАСАВАЙ. (даклад. БАЛЦІН).
2. Успаміны старых большэвікоў.
Пасля афіцыйнай часткі—
ВЯЛІКІ ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНЫ КАНЦЭРТ.
Білеты на вечар можна атрымаць у Менгаркоме МОПР (Совецкая № 87).
АРГ. КАМІСІЯ.

Гукавы кіно-тэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА"
Ад 13 кастрычніка вялікі гукавы мастацкі фільм
Рэжысер Я. УРЫНАЎ.
2 СУСТРЭЧЫ
У ГАЛОЎНЫХ РОЛЯХ:
Фёдар Рыбаконь — Г. В. Мазалеўскі,
Андрэй Багур — Ф. Блашэвіч,
Палкоўнік Белоў — С. Марцінсон,
яго жонка — С. Магарыл
машыніст-засл. арт. Тарханаў,
шофэр — А. Цімангаеў.
Дзеі адбываюцца ў Крыму ў часе грамадзянскай вайны, і ў нашы дні.
драма ў 7 частках.
У праграме: гукавая кіно-хроніка Саюзкіно № 22.
Рэжыс. Н. Карнавушаў, музаформлейне—Г. Гамбур.
Змест:
1. „Челюскін" на шляху „Сібіракова". 2. Насустрач ураджаю. 3. Старт прабега Масква—Кара-Кум—Масква. 4. Ленінгр. парк. культ. і адпачынку. 5. Фабрыка куранят. 6. У страдаўнім савінскім манастыры. 7. Агляд пажарных у г. Грозным.
Штодзенна 4 сеансы. Пачатак у 5-45, 7-30, 9-15 і 10-45. Каса—ад 1 г. дня.

ДЗІЦЯЧЫ ГУКАВЫ кіно-тэатр
Ад 13 кастрычніка
„Два друга, модэль і падруга"
камедыя ў 7 часцях

ГОС ХИМ. ФАРМ ЗАВОД „ФАРМАКОН" ЛЕНИНГРАД
СПЕРМИН ПЕЛЮ
КЛИНИЧЕСКИ ИСПЫТАН и ПРИМЕНЯЕТСЯ в ТЕЧЕНИИ 30 лет
при неврастении, половом бессилии, старческой слабости, артериосклерозе и малокровии
ПРОДАЖА во всех аптеках и магазинах САНИТАРИИ и ГИГИЕНЫ С. С. С. Р.
ИМЕЮТСЯ ТАКЖЕ В ПРОДАЖЕ:
ОВАРИН, МАМИН, ПЕПТОН, ФОЛИКУЛЕН, ПИТУИТРИН, ТИМОФИЗИН, АСТМОЛИЗИН, ТИРЕОИДИН

Марына-Горкі садова-гародны тэхнікум,
які рыхтуе агранамаў, пладаводаў-гароднікаў сярэдняй кваліфікацыі,
абвяшчае набор на падрыхтоўчыя трохмесячныя курсы
На курсы прымаюцца асобы з ведамі 6 груп семігодні. Курсанты забяспечваюцца стыпендыяй. Інтэрнатам і сталоўкай. Пачатак заняткаў 1-га лістапада. Заявы з дакументамі аб узросце, сацыяльнасці, паходжанні і адукацыі дасылаць па адрасу: п.-а. Марына-Горка, садова-гародны тэхнікум.
Дырэкцыя.

Нарсуд жылкамеры г. Менска, на падставе прыгавора суда ад 3-1-33 г. і арт. 196 КК, абвяшчае грамадзянае ганьбаванне гр. Рунцу Міхасю Мікалаевічу—агенту Менкамгаса—за нядбайныя адносіны да службовых абавязкаў.

ПРАДАЕЦЦА
пасека 50 пчалінных сямей у рамачных вуллях, гуртам і часткамі, і пустыя вуллі
Звяртацца па адрасу: г. Чавусы, кантора плодагародніны.

Беларуская Акадэмія Навук
да дня ўраджаю і калектывізацыі
ВЫПУСЦІЛА КНІГІ:
АФАНАС'ЕЎ Я. Н. (акад.). — Як павысіць ураджайнасць на глебах БССР. Аграглебавы інстытут. 1933 г., ц. 45 к.
АФАНАС'ЕЎ Я. Н. (акад.). — Да пытання класіфікацыі падзолістых, балотных і лугавых глеб БССР. Аграглебавы інстытут. Стар. 42, ц. 75 к. Менск, 1933 г.
ВАХДЕЕЎ Х. (праф.). — Шырэй скарыстаем торф на гародах. Кароткі падручнік для раённ